

મનોગત

એક તરફ પ્રધાનમંત્રી
શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના
નેતૃત્વમાં વિકાસની
નવી ગાથા આલેખનાર
ભારતીય જનતા પાર્ટી
તો બીજુ તરફ
એવું ગાઠબંધન,
જેનો ન કોઈ નેતા છે
ન નિયત છે અને
ના તો કોઈ સિદ્ધાંત

બંધારણનાં મૂલ્યોને આગળ વધારી આપણા દેશમાં પીસ, પ્રોગ્રેસ, પ્રોસ્પરિટી સુનિશ્ચિત કરીએ

૨૬ નવેમ્બર ‘સંવિધાન દિવસ’ છે. તે મહાન વિભૂતિઓને યાદ કરવાનો દિવસ, જેમણે આપણું બંધારણ બનાવ્યું. ૨૬ નવેમ્બર, ૧૯૪૭ના રોજ આપણા બંધારણને અપનાવાયું હતું. બંધારણ ઘડવાના આ ઐતિહાસિક કાર્યને પૂર્ણ કરવામાં બંધારણસભાને ૨ વર્ષ ૧૧ મહિના અને ૧૭ દિવસો લાગ્યા. કલ્યાણ કરો કે તેજ વર્ષની અંદર જ આ મહાન વિભૂતિઓને આપણને આત્મનું વ્યાપક અને વિસ્તૃત સંવિધાન આપ્યું. તેમણે જે અસાધારણ ગતિથી બંધારણનું નિર્માણ કર્યું તે આજે પણ ટાઈમ મેનેજમેન્ટ અને પ્રોડક્ટવિટીનું એક ઉદાહરણ છે. તે આપણને પણ આપણી જવાબદારીઓને રેકૉર્ડ સમયમાં પૂરી કરવા માટે પ્રેરિત કરે છે. બંધારણસભા દેશની મહાન પ્રતિભાઓનો સંગમ હતી, તેમાંથી દરેક વ્યક્તિ પોતાના દેશને એક અનું બંધારણ આપવા માટે પ્રતિબદ્ધ હતી જેથી ભારતના લોકો સંશોધન થાય, ગરીબમાં ગરીબ વ્યક્તિ પણ સમર્થ બને.

આપણા બંધારણમાં ખાસ વાત એ જ છે કે અધિકાર અને કર્તવ્ય એટલે કે રાઈટ્સ અને જ્યૂટીઝ, તેના વિશે વિસ્તારથી વર્ઝન કરવામાં આવ્યું છે. નાગરિકના જીવનમાં આ બંનેનો તાલમેળ દેશને આગળ લઈ જશે. જો આપણે બીજાના અધિકારોનું સન્માન કરીશું તો આપણા અધિકારોની રક્ષા આપોઆપ થઈ જશે અને આ રીતે જો આપણે બંધારણમાં આપવામાં આવેલાં પોતાનાં કર્તવ્યોનું પાલન કરીશું તો પણ આપણા અધિકારોની રક્ષા આપોઆપ જ થઈ જશે. મને અત્યારે પણ યાદ છે કે ૨૦૧૦માં જ્યારે ભારતના ગણતંત્રને ૬૦ વર્ષ પૂરાં થયાં હતાં ત્યારે ગુજરાતમાં અમે હાથી પર રાખીને બંધારણની શોભાયાત્રા કાઢી હતી. યુવાઓમાં બંધારણ વિશે જાગૃતિ વધારવા માટે અને તેમને બંધારણનાં પાસાંઓ સાથે જોડવાનો તે એક યાદગાર પ્રસંગ હતો. વર્ષ ૨૦૨૦માં એક ગણતંત્રના રૂપમાં આપણે ૭૦ વર્ષ પૂરાં કરીશું અને ૨૦૨૨માં આપણી સ્વતંત્રતાનાં ૭૫ વર્ષ પૂરાં થઈ જશે. આવો, આપણે બધાં આપણાં બંધારણનાં મૂલ્યોને આગળ વધારીએ અને આપણા દેશમાં પીસ, પ્રોગ્રેસ, પ્રોસ્પરિટી એટલે કે શાંતિ, પ્રગતિ અને સમૃદ્ધિને સુનિશ્ચિત કરીએ.

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, બંધારણસભા વિશે વાત કરતાં તે મહાપુરુષના યોગદાનને ક્યારેય ભુલાવી નહીં શકાય જે બંધારણસભાના કેન્દ્રમાં રહ્યા હતા. તે મહાપુરુષ હતા પૂજનીય ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર. ૬ ડિસેમ્બર તેમનો મહાપરિનિર્વિષ દિવસ છે. હું બધા દેશવાસીઓની તરફથી બાબાસાહેબને નમન કર્યું હું જેમણે કરોડો ભારતીયોને સન્માનથી જીવવાનો અધિકાર આપ્યો છે. લોકતંત્ર બાબાસાહેબના સ્વભાવમાં વસેલું હતું અને તેઓ કહેતા હતા - ભારતનાં લોકતંત્રિક મૂલ્યો ક્યાંય ભલારથી નથી આવ્યાં. ગણતંત્ર શું હોય છે અને સંસ્કૃત્ય વ્યવસ્થા શું હોય છે - તે ભારત માટે ક્યારેય કોઈ નવી વાત નથી રહી. બંધારણસભામાં તેમણે એક ખૂબ જ ભાવુક અપીલ કરી હતી કે આટલા સંખ્યા પછી મળેલી સ્વતંત્રતાની રક્ષા આપણે પોતાના લોહીના છેલ્લા ટીપા સુધી કરવાની છે. તેઓ એમ પણ કહેતા હતા કે આપણે ભારતીયો ભલે અલગ-અલગ પૃષ્ઠભૂમિના હોઈએ, પરંતુ આપણે બધી ચીજોની ઉપર દેશહિતને રાખવું પડશે. ઈન્દ્રિયા ફર્સ્ટ - ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરનો આ જ મૂળમંત્ર હતો. ફરી એક વાર પૂર્ય બાબાસાહેબને વિનમ્ર શ્રદ્ધાંજલિ.

મારા પ્રિય દેશવાસીઓ, બે દિવસ પહેલાં ૨૩ નવેમ્બરે આપણે બધાઓ શ્રી ગુરુ નાનકદેવજીની જયંતી મનાવી છે અને આગામી વર્ષ એટલે કે ૨૦૧૮માં આપણે તેમનું ૫૫૦મું પ્રકાશપર્વ મનાવવા જરી રહ્યા છીએ. ગુરુ નાનકદેવજીએ હેમેશાં સમગ્ર માનવતાના કલ્યાણ માટે જ વિચાર્યું. તેમણે સમાજને હેમેશાં સત્ય, કર્મ, સેવા, કરુણા અને સૌહાંદો માર્ગ દેખાડ્યો. દેશ આગામી વર્ષ ગુરુ નાનકદેવજીની ૫૫૦મી જયંતી સમારોહને ભવ્ય રૂપમાં મનાવવશે. તેનો રંગ દેશ જ નહીં, દુનિયાભરમાં વિખરાશે. બધી રાજ્ય સરકારો અને કેન્દ્ર શાસિત પ્રદેશોને પણ આ અવસરને ધામધૂમથી મનાવવાનો અનુરોધ કરાયો છે. આ રીતે ગુરુ નાનકદેવજીની સાથે જોડાયેલા પવિત્ર સ્થળોના માર્ગ પર એક ટ્રેન પણ ચલાવાશે. હેમેશાં જ જ્યારે હું તેને સંબંધિત એક બેઠક કરી રહ્યો હતો તો મને તે સમયે લખપત સાહિબ ગુરુદ્વારાની યાદ આવી. ગુજરાતના ૨૦૦૧ના ભૂંક્પ દરમિયાન તે ગુરુદ્વારાને ખૂબ જ નુકસાન થયું હતું, પરંતુ જે રીતે સ્થાનિક લોકો સાથે મળીને રાજ્ય સરકારે તેનો જાણોદ્વાર કરાયો તે આજે પણ એક ઉદાહરણ છે.

ભારત સરકારે એક મહત્વપૂર્ણ નિર્ણય કર્યો છે, કરતારપુર કોરિડોર બનાવવાનો, જેથી આપણા દેશના યાત્રીઓ સરળતાથી પાકિસ્તાનમાં, કરતારપુરમાં ગુરુ નાનકદેવજીના તે પવિત્ર સ્થળ પર દર્શન કરી શકે.

● વિજય લક્ષ્ય-૨૦૧૮, યુવા મહાઅધિવેશન	૪
● દેશના પ્રથમ વોટર વે ટર્મિનલનું વારાણસીમાં લોકાર્પણ	૭
● ભાજપા કેન્દ્ર સરકારની ઉપલબ્ધિઓ	૮
● સરદાર જન્મભૂમિ નડિયાદ ખાતે રાજ્યવ્યાપી એકતાયાતાનું સમાપન	૧૧
● ગુજરાતનો દરિયાકિનારો ગુજરાતની સમૃદ્ધિનાં નવાં દ્વાર ખોલશે	૧૪
● 'કચ્છ હો યા ગૌહાતી, અપના દેશ - અપની માટી' રાષ્ટ્ર માટે - દેશ માટે જીવી જીણીએ - શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી	૧૬
● ૨૦૨૨ સુધીમાં કોલ સ્ટોરેજ સંગ્રહક્ષમતા ૩૦ લાખ મેટ્રોફ ટન કરવાની નેમ	૧૭
● ફૂડ એંગ્રો ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર મેગા ફૂડ પાર્ક	૧૮
● ગુજરાતને બેસ્ટ ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર એવોર્ડ	૨૧
● ૨૬ નવેમ્બર : બંધારણ દિન	૨૩

તંત્રીસ્થાનેથી

ગુજરાતનાં ભવ્ય યાગ્રાધામો આપણી સાંસ્કૃતિક વિકાસધારાનો પ્રતિઘોષ

પ્રિય કાર્યકર્તા બંધુ/ભગ્નિની,

નમરકાર.

દીપાવલીનાં પર્વો પૂર્ણ થયાં. નવા વર્ષની શુભ શરૂઆત પણ થઈ ગઈ.

ગુજરાતીઓમાં તહેવારોમાં ધાર્મિક સ્થળો દર્શનાર્થી જવાનો મહિમા પરંપરાગત ઉત્સાહ અને ભાવનાવર્ધક રહ્યો છે. એક સર્વ મુજબ આ તહેવારોમાં ૮૦% સુધીના ગુજરાતીઓ કોઈ ને કોઈ ધાર્મિક સ્થળો જતા જ હોય છે. મિત્રો, યાદ કરો ભાજપ સરકાર કે જે-તે ટ્રસ્ટાંમાં ભાજપની વિચારધારાના લોકો ન હતા ત્યારના ગુજરાતનાં ધાર્મિક સ્થળો અને આજના આ જ ધાર્મિક સ્થળો કેટલાં ભિન્ન લાગે છે.

ઉત્તર ગુજરાતમાં - અંબાજી, બહુચારજી, શામળાજી અને સિદ્ધપુર. સૌરાષ્ટ્રમાં - સોમનાથ, છારકા, બેટદ્વારકા, પાલિતાણ અને જૂનાગઢ (ગિરનાર), મદ્ય ગુજરાતમાં - પાવાગઢ, ડાકોર, ચાણોદ-કરનાલી અને હવે વડતાલ પણ. કચ્છમાં - કોટેશ્વર, આશાપુરા, દત્તમંદિર અને નારાયણ સરોવર. દક્ષિણ ગુજરાતમાં - શાબરીધામ, પંપા સરોવર અને અંજનિકુંડ વગેરે વગેરે.

આ તમામ પવિત્ર યાગ્રાધામોમાં ટ્રસ્ટ અને સરકારના પ્રયાસોથી યાગ્રાધામો પોતે તો ભવ્ય અને દિવ્ય બન્યાં જ છે, સાથે - સાથે આજુબાજુના પરિસરો પણ સુંદર-સ્વચ્છ અને સુવિધાયુક્ત બન્યાં છે. અગાઉનો અને અત્યારનો એક સ્પષ્ટ ભેદ આપણે સૌ આજે અનુભવી શકીએ છીએ.

સુપ્રસિદ્ધ ઉમિયાધામ અને ખોડલદામને પણ પ્રાથમિક આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓ કે આસપાસની જગ્યામાં 'શક્તિવન' બનાવવાના સતકાર્યની તક આપણને સાંપડી છે.

આજે મારો કહેવાનો ભાવાર્થ એટલો જ છે કે, આ યાગ્રાધામોનો વિકાસ પોતે જ આપણી સાંસ્કૃતિમાં રહેલી આપણી શ્રદ્ધાનો દર્શય પુરાવો તો છે જ, સાથે-સાથે આપણા લોકોના જોડાવાથી ભવ્ય બનેલાં આ યાગ્રાધામો એ 'દિવ્ય વિકાસ'ની અનુભૂતિ પણ પ્રગટ કરે છે.

આપણાં યાગ્રાધામોને વધારે સારાં રાખવા આવો, આપણે આપણી શ્રદ્ધામાં સ્વચ્છતાનો દીપક વધુ પ્રજાવલિત કરીએ.

વંદે માતરમ્.

- સુરેન્દ્ર પટેલ

રાહુલ ગાંધી - આપની ચાર પેટીઓએ દેશના વિકાસ માટે કશું નથી કર્યું અને તમે, પોતાની પળ પળ અને ક્ષણ ક્ષણનો હિસાબ આપનારી ભાજપા સરકાર પર આરોપ લગાવો છો ! - શ્રી અમિતભાઈ શાહ

ભાજપાના રાખ્યે અધ્યક્ષ શ્રી અમિતભાઈ શાહે પરેડ ગ્રાઉન્ડ, સિક્કદરાબાદ (તેલંગાણા)માં ભાજપા યુવા મોરચા આયોજિત 'વિજય લક્ષ્ય-૨૦૧૮, યુવા મહાઅધિવેશન'ને સંભોધિત કર્યું અને પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીના નેતૃત્વમાં કેન્દ્રની ભાજપા સરકાર દ્વારા યુવાનોના ઊજળા ભવિષ્ય માટે ચલાવવામાં આવેલા કાર્યક્રમો પર વિસ્તારથી ચર્ચા કરી.

ભાજપાના અધ્યક્ષશ્રીએ કહ્યું કે આજે યુવા મહાકુલનું આ અદ્ભુત દશ્ય જોઈને એ સ્પષ્ટ પ્રતીતિ થાય છે કે ૨૦૧૮માં દેશમાં થનારી સામાન્ય ચૂંટણીઓનું પરિણામ નિશ્ચિત છે. ૨૦૧૪થી પણ વધુ બહુમતી સાથે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી ફરીથી પ્રધાનમંત્રી બનશે. તેમણે કહ્યું કે બે દિવસ પછી ૩૧ ઑક્ટોબરના રોજ દેશની એકતા તથા અંદરતાના પ્રણોત્તા સરકાર પટેલની જન્મજંતી છે અને એ જ દિવસે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી, સરકાર પટેલજીની દુનિયાની સૌથી ઉંચી પ્રતિમાનું અનાવરણ કરવાના છે. તેમણે કહ્યું કે તેલંગાણાની આ પવિત્ર ભૂમિ પર સરકાર પટેલે સિંહનાદ કર્યો હતો કે જેઓ ભારતમાં રહેવા નથી માગતા તેમને માટે ભારતમાં કોઈ જગ્યા

નથી. તેમણે કહ્યું કે અહીં વીર જવાનોએ નિઝામ અને તેના અત્યાચારી રાકારોનો અડગતાપૂર્વક સામનો કર્યો હતો, અને જ્યારે સરકાર પટેલ અહીં આવ્યા ત્યારે રાકારોને પૂછ્યા દબાવીને ભાગવું પડ્યું હતું.

તેમણે કહ્યું કે સ્વતંત્રતાપ્રાપ્તિ રાકારોના ભયાનક જુલ્મોની સામે અહીંની જનતાએ જે બલિદાન આપ્યાં, તેમના સન્માનમાં ૧૭ સપ્ટેમ્બરના રોજ પ્રતિવર્ષ 'હૈદરાબાદ મુક્તિ દિવસ' ઊજવવામાં આવે છે. પરંતુ એઆઈએમમાઈએમ અને ઔવેસીના ડરથી ટીઆરએસ સરકારે ૧૭ સપ્ટેમ્બરના રોજ 'હૈદરાબાદ મુક્તિ દિવસ' ઊજવવાનું બંધ કરી દીખું છે, આનાથી મોટી દુભિજિયની વાત બીજી કોઈ ના હોઈ શકે. તેમણે કહ્યું કે હવે તેલંગાણામાં પણ સરકાર બદલાઈ જશે અને શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી ફરીથી દેશના વડાપ્રધાન બનશે. આપણે દરેક વર્ષે ૧૭મી સપ્ટેમ્બરે 'હૈદરાબાદ મુક્તિ દિવસ'ની ઊજવણી માટે ભવ્ય કાર્યક્રમો આયોજિત કરીશું અને દેશની અંડાતા માટે બલિદાન આપનારા વીર શહીદોને શ્રદ્ધાજલિ આપીશું.

તેમણે કહ્યું કે સુભાષચંદ્ર બોલે સ્વતંત્રતા સંગ્રહ વખતે દેશના યુવાનોને

આંબાન કરતાં કહ્યું હતું કે - 'તમે મને ખૂન આપો, હું તમને આજાઈ આપોશ.' આજે દેશ આજાદ છે. જ્યારે દેશની આજાઈ માટે બલિદાન આપવાનો સમય હતો, આપણા વીર યુવાનોએ પોતાના પ્રાણોની આહુતિ આપી દીધી. હવે સમય છે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં દેશના પુનર્નિર્માણ માટે કામ કરવાનો. તેમણે આપણી સમક્ષ બે વિકલ્પ મૂક્યા છે - એક તરફ પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં વિકાસની નવી ગાથા આલેખનાર ભારતીય જનતા પાર્ટી, તો બીજી તરફ એંબું મહાગઠબંધન, જેનો ન કોઈ નેતા છે, ન નિયત છે અને ના તો કોઈ સિદ્ધાંત. આપણે આવા હાથોમાં દેશની બાગડોર સોંપી ના શકીએ. તેમણે કહ્યું કે આપણે બધાએ મળીને પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં દેશના નવનિર્માણ માટે સંગઠિત થઈ જવું જોઈએ.

કોંગ્રેસ અધ્યક્ષને આડે હાથ લેતાં ભાજપા અધ્યક્ષશ્રીએ કહ્યું કે રાહુલ ગાંધી અવારનવાર કહેતા હોય છે કે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ચાર વર્ષમાં શું કર્યું ? અરે રાહુલ ગાંધી, આપની ચાર પેટીઓએ દેશના વિકાસ માટે કશું નથી કર્યું અને તમે, પોતાની પળ પળ અને

ક્ષણ ક્ષણનો હિસાબ આપનારી ભાજપા સરકાર પર આરોપ લગાવો છો ? ! તેમણે કહ્યું કે દેશની જનતા કોંગ્રેસનાં જૂઠાં કરનામાંઓથી વાકેફ છે અને જનતા આવનારી ચૂંટણીઓમાં તેનો આકારો જવાબ આપશે. તેમણે કહ્યું કે આજાઈ પછી પપ વર્ષથી પણ વધુ સમય સુધી દેશમાં કોંગ્રેસની સરકાર રહી, પરંતુ આજાઈનાં ૭૦ વર્ષ પછી પણ દેશની લગભગ ૫૦ કરોડ જેટલી વસ્તી પાયાની જરૂરિયાતોની મોહત્તાજ હતી. તેમણે કહ્યું કે મોદી સરકારે દેશના ૫૦ કરોડ લોકોના જીવનસ્તરને ઊંચે લાગવાનું અભૂતપૂર્વ કામ કર્યું છે. તેમણે કહ્યું કે લગભગ ઉર કરોડ જન-ધન ખાતાં ખોલવામાં આવ્યાં છે, લગભગ ૫ કરોડ ગરીબ માતાઓને ગેસ કનેક્શન ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યાં. ૧૭ કરોડ શૌચાલયોનું નિર્મણ કરવામાં આવ્યું, ૨ કરોડ ધરોમાં વીજળી પહોંચાડવામાં આવી, ગરીબો માટે બે કરોડ પાકાં મકાનો બનાવવામાં આવ્યાં, ૧૩ કરોડ બાળકો અને ગર્ભવતી માતાઓને ટીકાકરણ કરવામાં આવ્યું અને લગભગ ૧૩ કરોડ લોકોને મુદ્રા બેંક યોજનાના માધ્યમથી સ્વરોજગાર ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવ્યા. તેમણે કહ્યું કે રાહુલ ગાંધીએ બોલતાં પહેલાં કોંગ્રેસની સરકારોનો ઈતિહાસ ચકાસી લેવો જોઈએ.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે કહ્યું કે ભાજપાના શાસનકાળમાં રાજ્યના દરેક ગામડામાં ૨૪ કલાક વીજળી, દરેક ધરમાં ગેસ, દરેક ધરમાં શૌચાલય, દરેક ગામ સુધી રસ્તા અને પીવાનું પાણી પહોંચયું છે. તેમણે કહ્યું કે ખેડૂતોની આવકને બમણી કરવાના લક્ષ્યની દિશામાં ઠોસ કદમ ભરવાની સાથે મોદી સરકારે પાક ઉત્પાદનના ન્યૂનતમ સમર્થન મૂલ્યને ખર્ચ થયેલ મૂલ્યથી દોઢગણું કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે. સાથે જ ગરીબોના સ્વાસ્થ્યની ચિંતા કરતાં

આયુષ્માન ભારત યોજના પણ લાગુ કરવામાં આવી છે, જેથી ગરીબોને પ્રતિવર્ષ પાંચ લાખ રૂપિયાની સ્વાસ્થ્ય-સુવિધાઓ મફતમાં મળી શકે.

મોદી-વિરોધના મુદ્રા પર અવસરવાઈ પક્ષોની મહાગઠબંધનની તલાશ પર કટાક કરતાં રાખ્ટીય અધ્યક્ષશ્રીએ કહ્યું કે મહાગઠબંધન કેવળ એક આભાસ છે, તેનું કોઈ અસ્તિત્વ નથી. તેમણે કહ્યું કે મહાગઠબંધનમાં સામેલ નેતાઓનો ઉદેશ ન તો દેશમાંથી ગરીબી, બેરોજગારી અને બ્રાચાચારને હટાવવાનો છે અને ન તો દેશના દુષ્મનોને હરાવવાનો છે. તેમનો એકમાત્ર એજન્ડા પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈને હરાવવાનો છે. તેમણે કહ્યું કે આ પાર્ટીએ અને તેના નેતાઓના એજન્ડામાં દેશ ક્યાંય નથી. જેમના એજન્ડામાં કેવળ વોટ બેંક અને તુલ્લીકરણની રાજનીતિ કરીને જનતાના વોટ આંચકી લેવાની વાત હોય એવી પાર્ટી અને એવા નેતા દેશનું શું ભલું કરી શકે ? તેમણે કહ્યું કે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી ‘મેક ઇન ઇન્ડિયા’ માટે કામ કરે છે, તો કોંગ્રેસ એન્ડ કંપની ‘બ્રેક ઇન ઇન્ડિયા’ માટે. તેમણે ભારપૂર્વક કહ્યું કે મહાગઠબંધનને કોઈ જનાધાર નથી. તેનાથી ચૂંટણીનાં પરિણામો પર કોઈ અસર પડવાની નથી. ચાહે તેઓ બધા એક થઈને કેમ શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની વિરુદ્ધમાં લડે, પરંતુ દેશની જનતા ભાજપાની સાથે છે.

ભાજપા અધ્યક્ષશ્રીએ કહ્યું કે રાહુલ ગાંધી જીતનું દિવાસ્વમ જોઈ રહ્યા છે. તેમણે કહ્યું કે ૨૦૧૪ની લોકસભા ચૂંટણીઓ પછી દેશમાં જેટલી પણ ચૂંટણીઓ થઈ તે બધી ચૂંટણીઓમાં ભાજપાની ઐતિહાસિક જીત થઈ છે અને કોંગ્રેસ પાર્ટીની શર્મનાક હાર. આવનારી પાંચ રાજ્યોની વિધાનસભાની ચૂંટણી અને ૨૦૧૮માં લોકસભાની થનાર સંદેશને પ્રજા સુધી પહોંચાડે.

ચૂંટણીમાં કોંગ્રેસની કારમી હાર નિશ્ચિત છે. રાહુલ ગાંધીની પ્રધાનમંત્રી બનવાની મહત્વાકંક્ષા પર નિશાન સાધતાં તેમણે કહ્યું કે કણ્ણટક વિધાનસભાની ચૂંટણીઓ દરમાન રાહુલ ગાંધીએ કહ્યું હતું કે તેમના ગઠબંધનને બહુમત મળવાથી હું પ્રધાનમંત્રી બનીશ. રાહુલ ગાંધીની વાત પૂરી પણ નહોતી થઈ કે કોંગ્રેસની સહયોગી પાર્ટીના નેતાઓએ રાહુલ ગાંધીને પોતાના નેતા માનવાનો ઈન્કાર કરી દીધો. શ્રી શાહે કહ્યું કે રાહુલ ગાંધી, આપના ગઠબંધનના નેતાઓ તો આપને પોતાના નેતા પહેલેથી જ માનતા નથી. હવે તો આપની કોંગ્રેસ પાર્ટીના નેતાઓએ પણ કહી દીધું છે કે રાહુલ ગાંધી પ્રધાનમંત્રી પદનો ચહેરો નથી.

તેમણે કહ્યું કે કોંગ્રેસ પાર્ટીનું ચિન્ત્ર સમજમાં આવતું નથી. ક્યારેક તે જેઅન્યુમાં દેશશ્રોહી નારા લગાવનારાઓ સાથે ઊભી રહી જાય છે, તો ક્યારેક પ્રધાનમંત્રીની હત્યાનું પડયંત્ર રચનારાઓની સાથે. તેમણે કહ્યું કે અભિવ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્યનું સમર્થન અમે કરીએ છીએ, પણ જો કોઈ ભારતવર્ષને તોડવાનું પડયંત્ર કરશે, તો તેને કાનૂની રાહે જેલના સણિયાની પાછળ ધ્કેલી દેવામાં આવશે. તેમણે કહ્યું કે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં કેન્દ્રની ભારતીય જનતા પાર્ટી સરકારે દેશના યુવાનોના ઊજણા ભાવિ માટે સ્કિલ ઇન્ડિયા, સ્ટાર્ટ-અપ ઇન્ડિયા, સ્ટેન્ડ-અપ ઇન્ડિયા જેવી ઘણી યોજનાઓને અમલમાં મૂકીને યુવાનોને જોખ સીકરના બદલે જોખ ડિઝેટ બનાવવાનું કામ કર્યું છે. તેમણે યુવા મોરચાઓના કાર્યકરોને અખ્લાન કરતાં કહ્યું કે આપે આરોપોનો જવાબ પરિશ્રમથી જ આપવાનો છે. તેમણે કહ્યું કે યુવા મોરચાના કાર્યકર્તા પૂનમ મહાજનજીના નેતૃત્વમાં વેર વેર જઈને પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના સંદેશને પ્રજા સુધી પહોંચાડે.

આપણા કાર્યકરોનું બલિદાન ભારતને પુનઃ વિશ્વગુરુના પદ પર પ્રતિષ્ઠિત કરશે - શ્રી અમિતભાઈ શાહ

અધ્યક્ષ શ્રી અમિતભાઈ શાહે કુશુર, કેરળમાં ભાજપાના નવા જિલ્લા કાર્યાલયનું ઉદ્ઘાટન કરતાં જનસભાને સંભોલિત કર્યાં. તેમણે કેરળની કંચુનિસ્ટ સરકાર પર ભારતની મહાન પરંપરા અને સંસ્કૃતિનું અપમાન કરવાનો આરોપ લગાવ્યો અને મુખ્યમંત્રી પી. વિજયનને ભગવાન અયઘ્�પાના ભક્તો પર અત્યાચાર બંધ કરવા માટે ચેતવણી આપી. શ્રી અમિતભાઈ શાહે કંચુનું કે આજનો દિવસ ભાજપા અને દેશભરના પાર્ટી કાર્યકર્તાઓ માટે ઘણો શુભ દિવસ છે, કારણ કે કશુરમાં બનેલું પાર્ટી કાર્યાલય આજે બધા સામે પ્રસ્તુત છે, જે આપણી વિચારધારાનો સંભ છે. તેમણે કંચુનું કુશુરમાં આપણા ૧૨૦થી વધુ કાર્યકર્તાઓએ પોતાના પ્રાણીની આહુતિ આપીને પાર્ટીની વિચારધારાને મજબૂત કરવાનો નિરંતર સંધર્ષ કર્યો છે. આપણા કાર્યકર્તાઓનું બલિદાન ભારતને પુનઃ વિશ્વગુરુ પદ પર પ્રતિષ્ઠિત કરશે.

તેમણે કંચુનું કે કેરળમાં આસ્થા, શ્રદ્ધા અને ધર્મ પર કંચુનિસ્ટ પાર્ટીની વિજયન સરકારનું દમનયક ચાલી રહ્યું છે. કેરળની કંચુનિસ્ટ સરકાર દ્વારા રાજ્યમાં દુર્મરજની જેવી પરિસ્થિતિ થઈ ગઈ છે. તેમણે કંચુનું કે કેરળમાં ભક્ત, શ્રદ્ધાનું અને રાજ્યની જનતા પોતાની આસ્થા અને પરંપરાઓની રક્ષા માટે સંધર્ષ કરી રહી છે, ત્યારે કેરળની કંચુનિસ્ટ સરકાર તેમની પર દમનનો દોર ચલાવી રહી છે. તેમણે કંચુનું કે કેરળની કોમચુનિસ્ટ સરકારે આજ સુધીમાં ભાજપા પરિવાર અને આપણી સહયોગી સંસ્થાઓના ૨૦૦૦થી વધુ કાર્યકર્તાઓને ખોટી રીતે ડેમેજ ઓફ પબ્લિક ગ્રોપર્ટી એકટમાં ફસાવીને જેલમાં ધક્કાલી દીધા છે.

તેમણે કંચુનું કે આર્ટિકલ ૧૪ની દુહાઈ આપવામાં આવે છે, જ્યારે આર્ટિકલ ૨૫ અને ૨૬માં મને પણ મારા ધર્મ અનુસાર જીવવાનો અવિકાર છે. આખરે એક ફંડમેન્ટલ રાઇટ બીજા ફંડમેન્ટલ રાઇટને ઓવરટાઇટ કેવી રીતે કરી શકે? તેમણે કંચુનું કે કોર્ટના કેટલાય એવા ચુકાદા આવ્યા છે જેનો આજ સુધી અમલ થઈ શક્યો નથી. જલ્લી-કહુનિસ્ટ પર માર્ફિક્ટી થતી અજાન, દહી-હાંડીમાં હાઇટ રિસ્ટ્રિક્શન, બનારસમાં શિયા-સુશ્રી કાંત્રસ્તાનનો વિવાદ અને ભગવાન સ્વામી પદ્મનાથના સાતમા દ્વારાને ખોલવાના જઞમેન્ટ પર આજ સુધી અમલ થઈ શક્યો નથી. કેરળના મુખ્યમંત્રીને પ્રશ્ન પૂછતાં તેમણે કંચુનું કે શું કેરળના મુખ્યમંત્રી પી. વિજયન કોર્ટના માર્ફિક્ટીમાં માર્ફિક પર અજાનના ચુકાદાનો અમલ કરાવશે? શું તેમનામાં આ અમલ કરાવવાનું સહસ છે? જ્યારે પી. વિજયન આ નથી કરી શકતા તો પછી ભગવાન અયઘ્પાના ભક્તો પર અત્યાચાર કરવામાં કેમ આવે છે?

રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષશ્રી અમિતભાઈ શાહે કંચુનું કે આપણી સંસ્કૃતિમાં બધા જ અનુષ્ઠાનોમાં મહિલાઓને પૂજનીય માનવામાં આવે છે. આપણે મહિલાઓને દેવી અને ભગવતીના રૂપમાં પૂજી એ છીએ. આપણે હંમેશાં મહિલાનું સન્માન કર્યું છે, આદર કર્યો છે. તેમણે કંચુનું કે આપણી સંસ્કૃતિમાં કેટલાય પ્રકારની પરંપરાઓ છે. દેશમાં એવાં કેટલાંય મંદિરો છે જે અલગ અલગ માન્યતાઓ તથા પરંપરાઓના આધાર પર ચાલે છે. તેમણે કંચુનું કે દેશભરમાં એવાં કેટલાંય મંદિર છે જ્યાં કેવળ મહિલાઓને જ પ્રવેશ મળે છે, પુરુષોના પ્રવેશ પર નિષેધ

છે. શ્રી-પુરુષ સમાનતા કોઈ પણ મંદિરમાં દર્શન કરવાથી આવતી નથી. આપણે બાળવિવાહ, સતીપ્રથા, બહુવિવાદ જેવા કેટલાય સુધારા સ્વયં કર્યાં. સબરીમાલામાં ભગવાન અયઘ્પાના બ્રહ્મચર્ય સ્વરૂપની પૂજા કરવામાં આવે છે, એટલા માટે આપણે અહીંથી આસ્થા અને પરંપરાઓનું પણ સમ્માન કરવું જોઈએ. કેરળની માતાઓ અને બહેનો પોતે જ કહે છે કે ૧૦થી ૫૦ વર્ષની આયુ ધરાવતી મહિલાઓનો પ્રવેશ સબરીમાલા મંદિરમાં થવો ન જોઈએ અને કંચુનિસ્ટ સરકાર ભગવાન અયઘ્પાના ભક્તો પર ઘોર અત્યાચાર કરી રહી છે.

શ્રી અમિતભાઈ શાહે કંચુનું કે જ્યાં આસ્થાનો પ્રશ્ન છે, ભાજપાના કાર્યકર્તા ભક્તોની સાથે ચંદ્રાનની જેમ ઊભા રહેશે. તેમણે વિજયન સરકાર પર નિશાન સાધતાં કંચુનું કે કંચુનિસ્ટ સરકાર જેટલું ધ્યાન ભગવાન અયઘ્પાના ભક્તો પર અત્યાચાર કરવામાં આપી રહી છે એટલું ધ્યાન જો કેરળની જનતાના કલ્યાણ માટે આપે તો આજે રાજ્યના ખેડૂતોની બદલત ના હોત. તેમણે કંચુનું કે કેન્દ્ર સરકારે કેરળમાં વિકાસ માટે કેટલીય પરિયોજનાઓ આપી છે, પરંતુ તે યોજનાઓને પાર પાડવા માટે મુખ્યમંત્રી વિજયન પાસે સમય નથી, પરંતુ ભગવાન અયઘ્પાના ભક્તો પર દમન ગુજરાતવા માટે સમય છે. તેમણે કંચુનું કે કેરળના મુખ્યમંત્રી પી. વિજયનને એક પળ માટે પણ મુખ્યમંત્રી પદ પર રહેવાનો અધિકાર નથી. તેમણે તરત જ રાજ્યનામું આપી દેવું જોઈએ. તેમણે કેરળની જનતાને ભારતીય જનતા પાર્ટી સાથે જોડાવાની અપીલ કરતાં કંચુનું કે ભારતની મહાન સંસ્કૃતિ, ધર્મ, આસ્થા અને પરંપરાઓની રક્ષા માટે આપ ભારતીય જનતા પાર્ટીનું સમર્થન કરશો એવી આશા.

ગંગા નદીના કિનારે આવેલાં ગામડાંઓ જહેરમાં શૌચાલયથી મુક્ત થઈ ગયાં

દેશના પ્રથમ વોટર વે ટર્મિનલનું વારાણસીમાં લોકાપણ

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ગંગા પર બનેલા મલ્ટી મોડલ ટર્મિનલનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. આ દરમિયાન મુખ્ય પ્રધાન આદિત્યનાથ અને કેન્દ્રીય પ્રધાન નીતિન ગઠકરી પણ હાજર રહ્યા હતા. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ કાશીને ૨૪૧૩ કરોડ રૂપિયાની યોજનાઓ આપી હતી.

તેમણે જણાવ્યું કે વારાણસીમાં નેચર, કલ્યાર અને એડવેંચરનો સુમેળ જોવા મળશે. આજનો ટિવિસ ઐટિલાસિક છે કેમ કે વારાણસી વિકાસ કરી રહ્યું છે, આ વિકાસ વર્ષો પહેલાં જ થઈ જવો જરૂરી હતો. હવે દેશ માત્ર વિકાસની રાજીનીતિ ઈચ્છે છે જ્યારે મતબેંકની રાજીનીતિને લોકો જ્ઞાકરો આપશે.

તેમણે જણાવ્યું કે આજાદી બાદ જળમાર્ગો પર બહુ ધ્યાન આપવામાં નથી આવ્યું, જે કામ વર્ષો પહેલાં થઈ જવું જોઈતું હતું તે હવે થઈ રહ્યું છે. મહિલ ટર્મિનલ જ્યારે પણ રો રો સર્વિસ શરૂ કરવામાં આવે ત્યારે લાંબું અંતર કાપવામાં લોકોને એક નવો વિકલ્પ મળી રહેશે. જેટલો સામાન હાલ જળ માર્ગથી આવી રહ્યો છે તેને જો જમીન માર્ગથી લાવવામાં આવ્યો હોત તો ખર્ચ વધી જાત

અને તેને લાવવા માટે ૧૬ ટક લગાવવી પડત. એટલે પ્રતિ કંટેનર લગભગ સાડા ચાર હજાર રૂપિયાની બચત થઈ રહી છે.

નેશનલ વોટર વે ચાર રાજ્યો ઉત્તર પ્રદેશ, બિહાર, ઝારખંડ અને પશ્ચિમ બંગાળ થઈને પસાર થશે. તેનાથી કોલકાતા, પટના, હાવડા, સાહિબગંજ, વારાણસી જેવાં શહેરો પણ જળમાર્ગથી જોડાશે. વોટર વે પર ચાર મહિલ મોડલ ટર્મિનલ વારાણસી, સાહિબગંજ, ગાઢપુર અને હલ્દિયા બનાવવામાં આવ્યા છે. જળમાર્ગથી ૧૫૦૦થી ૨૦૦૦ મેટ્રિક ટન ક્ષમતાવાળાં જલાજો ચલાવવા માટે કેપિટલ ડ્રેઝિંગ માટે ૪૫ મીટર લાંબી ગંગા ચેનલ તૈયાર કરવામાં આવી છે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ કર્યું કે અમારી સરકારે આમ આદમીની સમસ્યાઓ અને જરૂરિયાત પર ધ્યાન આપ્યું છે જેમ કે સફાઈ અને સ્વચ્છતા તેમજ સ્વાસ્થ્ય વગેરે. અમે આમ આદમીની જરૂરિયાતો પર અતિ ગંભીરતાથી કામ કર્યું છે. ૨૦૧૪ પહેલાં ગ્રામીણ સ્વચ્છતા ૪૦ ટકા ઓછી હતી, જે હવે સ્વચ્છતા તરફ વધી રહી છે. અને

૮૫ ટકા ગામડાંને સ્વચ્છ કરી દેવામાં આવશે તેમ તેમણે કર્યું હતું.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ આ સાથે જ બે રોડનું પણ ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું જે આશરે ૩૪ કિ.મી. સુધી બનાવવામાં આવ્યો છે. અને બાંધકામ પાછળ ૧૫૭૧.૮૫ કરોડ રૂપિયાનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો છે. ૧૬.૫૫ કિ.મી. લાંબા વારાણસી સિંગ રોડ ફેઝ-૧ને બનાવવા પાછળ ૭૮૮.૩૬ કરોડ રૂપિયાનો ખર્ચ થયો હતો જ્યારે બાપતપુર-વારાણસીના ૧૭ કિમી લાંબા રોડને બનાવવા પાછળ ૮૧૨ કરોડનો ખર્ચ કરવામાં આવ્યો હતો.

આ રોડની મદદથી બૌદ્ધિક યાત્રાળું માટે મહત્વના સ્થળ સારનાથ જવામાં સરળતા રહેશે. જ્યારે વારાણસીમાં ૪૨૫ કરોડના ખર્ચે સેવેજ ઈન્કાસ્ટક્રયર પ્રોજેક્ટ અને ૭૨.૬૧ કરોડના ખર્ચ રામનગરમાં વધુ એક પ્રોજેક્ટના નિર્મિણનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ જણાવ્યું કે ગંગા નદીના કિનારે આવેલાં ગામડાંઓ જહેરમાં શૌચાલયથી મુક્ત થઈ ગયાં છે અને દરેક પાસે હવે ટોઈલેટ છે. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ આશરે ૧૦ જેટલી યોજનાઓને ખુલ્લી મૂકી હતી જ્યારે ૧૦ યોજનાઓનો પાયો નાખ્યો હતો.

ભાજપા કેન્દ્ર સરકારની ઉપલબ્ધિઓ

પરમાણુ પરીક્ષણોની વૈજ્ઞાનિક ઉપલબ્ધિને એક અત્યંત જટિલ અને વિશ્વસનીય નાભિકીય ત્રિકોણમાં પરિવર્તિત કરવાનું અત્યંત દુષ્કર કાર્ય ભારતીય વૈજ્ઞાનિકોની પ્રતિભા અને અથક પ્રયાસો તથા બહાદુર સૈનિકોના સાહસ અને સમર્પણની ભાવનાથી સફળ બન્યું

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ પણ નવેમ્બરના રોજ ભારતની સ્ટ્રેટેજિક સ્ટ્રોટર્જ ન્યૂક્લિયર સબમરીન (એસએસબીએન) એટલે કે નાભિકીય સબમરીન આઈએનએસ અરિહંતના અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓના સાથે મુલાકાત કરી. આઈએનએસ અરિહંત તાજેતરમાં જ પોતાના પ્રથમ ટેટરેસ પેટ્રોલ (નિવારણ ગણત)થી પરત આવી છે. સબમરીનના આ અભ્યાસથી ભારતના નાભિકીય ત્રિકોણની પૂર્ણ સ્થાપના થઈ.

આઈએનએસ અરિહંતના સફળ અભિયાનથી ભારતના નાભિકીય ત્રિકોણ (ન્યૂક્લિયલ ટ્રેડ)ની સ્થાપનાના મહત્વને રેખાંકિત કરતાં પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ આઈએનએસના કર્મદારીની અભિયાન સાથે જોડાયેલા તમામ વ્યક્તિઓને અભિનંદન પાઠ્યાં. તેમણે કહ્યું કે આ ઉપલબ્ધિએ ભારતને ગણ્યાગાંઠચા દેશોની અભિયાન પંક્તિમાં સામેલ કર્યું છે જે એસએસબીએનની ડિજાઇન બનાવવાની, તેનું નિર્માણ કરવાની તથા તેનું સંચાલન કરવાની ક્ષમતા ધરાવે છે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ કહ્યું કે દેશમાં જ એસએસબીએનનું નિર્માણ અને તેના સફળ સંચાલનની ક્ષમતાનો વિકાસ ભારતના પૌદ્યોગિક સામર્થ્ય તથા બધી સંબંધિત સંસ્થાઓ અને વ્યક્તિઓ વચ્ચેના અભૂતપૂર્વ સમન્વયનું પ્રતીક છે. તેમણે બધી જ સંબંધિત સંસ્થાઓ અને વ્યક્તિઓને દેશની સુરક્ષાને અત્યધિક

ભારતના લોકો શક્તિમાન ભારત બનાવવાની અને નવું ભારત બનાવવાની આકાંક્ષા રાખે છે અને તે માટે ભારતીયોએ અનવરત પ્રયાસો દ્વારા

સુધે બનાવનારી આ ઉપલબ્ધ માટે સમર્પણ અને પ્રતિબદ્ધતાની સાથે કામ કરવા માટે ધ્યાનવાદ આપ્યા.

પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ એ બાબત પર પ્રકાશ ફેંક્યો કે પરમાણુ પરીક્ષણોની વૈજ્ઞાનિક ઉપલબ્ધિને એક અત્યંત જટિલ અને વિશ્વસનીય નાભિકીય ત્રિકોણમાં પરિવર્તિત કરવાનું અત્યંત દુષ્કર કાર્ય ભારતીય વૈજ્ઞાનિકોની પ્રતિભા અને અથક પ્રયાસો તથા બહાદુર સૈનિકોના સાહસ અને સમર્પણની ભાવનાથી સફળ બન્યું છે. આ નવી ઉપલબ્ધિએ ભારત દ્વારા નાભિકીય ત્રિકોણ સ્થાપિત કરવા માટેની આવશ્યક ક્ષમતા અને દફતાના સંદર્ભમાં ઉપસ્થિત થતા દરેક સવાલોનો જવાબ આપી દીધો છે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ કહ્યું

અનેક મુરીબોનો સફળતાપૂર્વક સામનો કર્યો છે. પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ એ વાત પર ભાર મૂક્યો કે સશક્ત ભારત સવાસો કરોડથી વધુ ભારતીયોની આશા-આકાંક્ષાઓને પૂરી કરશે, એટલું જ નહીં પરંતુ વર્તમાનની અનિશ્ચિતતા તથા આંશકાઓથી ભરેલી હુનિયામાં વૈશ્વિક શાંતિ અને સ્થિરતા સ્થાપવા માટેનો આધારસ્તંભ પણ બની રહેશે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ બધા ઉપસ્થિત વ્યક્તિઓ તથા તેમના પરિવારોને દીપાવલીના પર્વની શુભકામના પાઠ્યી. તેમણે એવી આશા પણ વ્યક્ત કરી કે જેવી રીતે પ્રકાશ ફક્ત અંધકારને જ દૂર નથી કરતો પરંતુ ભયને પણ દૂર કરે છે, તે જ રીતે આઈએનએસ અરિહંત પણ દેશને નિર્ભયતા બક્ષશે.

એક જવાબદાર રાષ્ટ્રના રૂપમાં ભારતે એક મજબૂત ન્યૂક્લિયર કમાન્ડ અને કંટ્રોલ સંરચના, પ્રભાવશાળી સુરક્ષા વ્યવસ્થા અને પૂર્ણ રાજીનૈતિક નિયંત્રણ, દેશના નાભિકીય કમાન્ડ પ્રાધીકરણ (ન્યૂક્લિયર કમાન્ડ ઓથોરિટી) અંતર્ગત સ્થાપના કરી છે. પ્રામાણિક ન્યૂનતમ નિવારણ (કેરિબલ મિનિમિમ ટેટરેસ) અને પરમાણુ હથિયારોનો પ્રથમ ઉપયોગ નહીં કરવાની પોતાની નીતિ, જે પૂર્વ-પ્રધાનમંત્રી શ્રી વાજપેયીજીની અધ્યક્ષતામાં કેબિનેટની સુરક્ષા સમિતિએ ૪ જાન્યુઆરી ૨૦૦૩ના રોજ નિર્ધારિત કરી હતી, તેના પ્રત્યે ભારત પ્રતિબદ્ધ છે.

સૂક્ષ્મ, લધુ તથા મોટા ઉદ્ઘોગોને પદ મિનિટમાં મળશે ૧ કરોડ રૂપિયા સુધીની લોન

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દ્વારા ૧૨ મહિયાપૂર્ણ ચોજનાઓ

દેશમાં સૌથી લધુ રોજગાર ઉપલબ્ધ કરાવનાર બીજા સૌથી મોટા ક્ષેત્ર સૂક્ષ્મ, લધુ તથા મધ્યમ ઉદ્ઘોગો એમએસએમઈને પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ બીજ નવેમ્બરે ધાર્યી બધી સુવિધાઓ આપી છે. આ ક્ષેત્રમાં ઉદ્ઘોગકારોને માત્ર પદ મિનિટમાં એક કરોડ રૂપિયા સુધીની લોન ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે ઓનલાઈન પોર્ટર શરૂ કરવામાં આવ્યું છે.

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ કહ્યું કે આજે તેઓ જે ૧૨ નિર્ણયોની ઘોષણા કરી રહ્યા છે તે એમએસએમઈ ક્ષેત્રમાં એક નવો અધ્યાય સાબિત થશે.

અધ્યા સુધીની પહોંચ

પ્રથમ ઘોષણાના રૂપમાં શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ એમએસએમઈને સરળતાથી ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે પદ મિનિટના લોન પોર્ટલનો શુભારંભ

કરવાનું એલાન કર્યું હતું. તેમણે કહ્યું કે આ પોર્ટલથી ફક્ત પદ મિનિટમાં એક કરોડ રૂપિયા સુધીની લોનની સૈદ્ધાંતિક મંજૂરી આપી શકાય છે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ બીજ ઘોષણા રૂપે જીએસટી અંતર્ગત સૂક્ષ્મ, લધુ અને મધ્યમ ઉદ્ઘોગો માટે બે ટકા વાજની સબસિયી આપવાનો ઉલ્લેખ કર્યો. શિપમેન્ટ પહેલાં અને શિપમેન્ટ પછીના સમયગાળામાં ઝાણ લેનારા વક્તિઓ માટે પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ વ્યાજની છૂટ ત્રણ ટકાથી વધારીને પાંચ ટકા કરવાની ઘોષણા કરી.

પ્રધાનમંત્રીશ્રીની ત્રીજી ઘોષણા એ હતી કે પાંચસો કરોડ રૂપિયાથી વધુ ટન્નોવરવાળી બધી કંપનીઓને હવે આવશ્યક રીતે વ્યાપાર-પ્રાપ્તિમાં ઈ-ડિસકાઉન્ટિંગ પ્રણાલી (ટીઆરઈઓએસ) પોર્ટલમાં સામેલ કરવામાં આવે.

બજારો સુધીની પહોંચ

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ કહ્યું કે ઉદ્ઘમીઓની બજાર સુધીની પહોંચ માટે કેન્દ્ર સરકારે પહેલેથી જ અનેક પગલાં ભર્યો છે. આ સંદર્ભમાં તેમણે ચોથી ઘોષણા એ કરી કે સાર્વજનિક ક્ષેત્રની કંપનીઓને હવે ૨૦ ટકાને બદલે પોતાની કુલ ખરીદીના ૨૫ ટકા ખરીદી એમએસએમઈ દ્વારા કરવાનું કહેવામાં આવ્યું છે.

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની પાંચમી ઘોષણા મહિલા ઉદ્ઘમીઓ માટે છે. તેમણે કહ્યું કે એમએસએમઈથી કરવામાં આવેલી આવશ્યક ૨૫ ટકા ખરીદીમાંથી ઉદ્ઘોગો માટે સુરક્ષિત કરવામાં આવી છે.

તેમણે છઢી ઘોષણા એ કરી કે કેન્દ્ર સરકારના બધા સાર્વજનિક ક્ષેત્રના એકમો હવે આવશ્યક રૂપે જીએમનો હિસ્સો

હોવો જોઈએ. તેમણે કહ્યું કે તેમણે પોતાના બધા જીવિકેતાઓને જીએમથી જોડવા જોઈએ. શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીની સાતમી ઘોષણા એ હતી કે સમગ્ર દેશમાં ૨૨ કેન્દ્રો બનાવવામાં આવશે. સ્ટોર રૂમના રૂપે ૧૦૦ સ્પોક્સની સ્થાપના કરવામાં આવશે.

કારોબારમાં સુગમતા

કારોબારની સુગમતા બારામાં પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ કહ્યું કે તેમની આઠમી ઘોષણા ફાર્મ કંપનીઓને લગતી છે.

પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ કહ્યું કે ૮મી ઘોષણા સરકારી પ્રક્રિયાઓના સરળીકરણને લગતી છે. તેમણે નવમી ઘોષણા અંગે કહ્યું કે આઈ શ્રમ કાયદાઓ અને દસ કેન્દ્રીય નિયમો અંતર્ગત રિટર્ન હવે વર્ષમાં એક જ વાર ફાઈલ કરવામાં આવશે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીજીએ કહ્યું કે દસમી ઘોષણા એ છે કે સંસ્થાઓનું નિરીક્ષણ દ્વારા કરવામાં આવતું વિશ્વેષણ કમ્પ્યુટર આધારિત આવકના આધારે નક્કી કરવામાં આવશે.

પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ કહ્યું કે એકમ સ્થાપિત કરવા માટે ઉદ્ઘમીઓને બે કલીયરન્સની જરૂર પડે છે - પર્યાવરણ કલીયરન્સ અને એકમ સ્થાપિત કરવા માટેની મંજૂરી.

તેમણે કહ્યું કે ૧૧મી ઘોષણા એ છે કે વાયુપ્રદૂષણ અને જળપ્રદૂષણ નિયમો અંતર્ગત આ બંને કલીયરન્સનો એક જ અનુમતિમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે. તેમણે કહ્યું કે સ્વ-પ્રમાણીકરણથી રિટર્નનો સ્વીકાર કરવામાં આવશે.

૧૨મી ઘોષણા સંદર્ભે પ્રધાનમંત્રીશ્રીએ કહ્યું કે એક અધ્યાહેશ લાવવામાં આવ્યો છે, જે અંતર્ગત અધિનિયમ બાબતમાં સામાન્ય પ્રકારનાં

ઉલ્લંઘનો માટે ઉધમીઓએ અદાલતોના ચક્કરમાં પડવું નહીં પડે તેવી બાબતોને સરળ પ્રક્રિયાઓ દ્વારા સુલજાવવામાં આવશે.

ભારત દ્વારા 'કારોબારમાં સુગમતા' સૂચકાંકમાં ૨૩ કમાંક સુધીની ઊંચી છલાંગ

વર્ષ ૨૦૧૭ના ૧૦૦માં કમાંકમાં સુધારો કરીને હવે ૭૭માં કમાંક પર

વિશ્વ બેંકે ડ્રેફ્ટ વર્ષ ૨૧ એક્ટોબરના રોજ નવી દિલ્હીમાં પોતાનો નવીનતમ 'ડૂર્ટુંગ બિજનેસ રિપોર્ટ' (ડીબીઆર, ૨૦૧૮) પ્રસ્તુત કર્યો. ભારતે કારોબારમાં સુગમતા સૂચકાંકમાં ૨ રૂમા કમાંક તરફ ઊંચી છલાંગ લગાવી. વિશ્વ બેંક દ્વારા આકલન કરવામાં આવેલા ૧૬૦ દેશોવાળા 'ડૂર્ટુંગ બિજનેસ રિપોર્ટ' મુજબ ભારત ૨૦૧૭ના ૧૦૦માં કમાંકથી ઉપર ચઢીને ૭૭માં કમાંક સુધી પહોંચ્યું છે. ભારત દ્વારા 'કારોબાર સુગમતા' સૂચકાંકમાં લગાવવામાં આવેલી ૨ રૂમા કમાંકની ઊંચી છલાંગ વાસ્તવિક રૂપમાં ખૂબ જ મહત્વપૂર્ણ છે, કેમ કે ગત વર્ષ આ સૂચકાંકમાં ભારતે પોતાના રેંકિંગમાં ૩૦ કમાંકોની જોરદાર છલાંગ લગાવી હતી, જે ભારત જેવા વિશાળ તથા વૈવિધ્યપૂર્ણ દેશ માટે દુર્લભ એવી ઉપલબ્ધ છે. સરકાર દ્વારા કરવામાં ઓવલા નિરંતર પ્રયાસોના કારણે 'કારોબારમાં સુગમતા' સૂચકાંકમાં ભારત છેલ્લાં બે વર્ષમાં ૫ કમાંક અને છેલ્લા ચાર વર્ષમાં ૬૫ કમાંક ઉપર પહોંચ્યો ગયું છે.

'ડૂર્ટુંગ બિજનેસ' આકલનથી તે દસ સિદ્ધાંતો અનુસાર ૧૬૦ દેશોમાં વ્યવસાય અથવા બિજનેસ સંબંધી નિયમ-કાયદા અને તેના અમલના વસ્તુનિષ્ઠ લક્ષ્ય અંગે જાણકારી મળે છે, જેની કોઈ

પણ કારોબારના ચક પર અસર પડે છે. ડીબીઆરમાં રાષ્ટ્રોની રેંકિંગ ડિસ્ટન્ટ દુફ્ટિયર (ડીટીએફ)ના આધારે કરવામાં આવે છે, જે એક વિશિષ્ટ સ્કોર છે જે કોઈ પણ અર્થવ્યવસ્થામાં અપનાવવામાં આવતા તોર-તરીકાઓ અને વૈશ્વિક સર્વોત્તમ કારોબારના તોર-તરીકાઓ વચ્ચેનું અંતર દર્શાવે છે. ભારતનો ડીટીએફ સ્કોર છેલ્લાં ચાર વર્ષોના ૬૦.૭૬થી વધીને આ વર્ષે ૬૭.૨ થઈ ગયો.

ભારત ૧૦ સંકેતકોમાંથી દુંઘે સંકેતકોથી જોડાયેલા પોતાના રેંકિંગને સુધારવામાં સફળ રહ્યું છે, અને આ સાથે જ તે ૧૦ સંકેતકોમાંથી ૭ સંકેતકો પર વૈશ્વિક સર્વોત્તમ કારોબારના તોરતરીકાઓની નજીક પહોંચ્યો ગયું છે. જોકે, સૌથી વધુ ઉલ્લેખનીય સુધારો 'નિર્માણ પરમિટ' અને 'સીમાપાર વેપાર' સાથે જોડાયેલા સંકેતકો ભારતમાં થયો છે. 'નિર્માણ પરમિટ'ની સ્વીકૃતિ આપવાના મામલામાં ભારતનું રેંકિંગ વર્ષ ૨૦૧૭ના ૧૮૧થી સુધરીને ૨૦૧૮માં પર (બાવન)મું થઈ ગયું છે, જે એક જ વર્ષમાં ૧૨૮ કમાંકના અભૂતપૂર્વ સુધારાને દર્શાવે છે. એ જ રીતે 'સીમાપાર વેપાર' સાથે જોડાયેલા સંકેતકો ભારતમાં ભારતનું રેંકિંગ ૨૦૧૭ના વર્ષમાં ૧૪૯થી સુધરીને ૨૦૧૮ના વર્ષમાં ૧૦૫૦ થઈ ગયું છે, જે એક જ વર્ષમાં ૬૬ રેંકિંગના ઉલ્લેખનીય સુધારાને દર્શાવે છે. જે તે સંકેતકોમાં ભારતે પોતાનું રેંકિંગ સુધાર્યું છે તેમાં આટલા નિઝલિભિત છે -

આ વર્ષે ભારતની સફળતાની મુખ્ય ભાબતો આ મુજબ છે

- વિશ્વ બેંક વર્ષ દરમ્યાન ઉલ્લેખનીય સુધારો કરનારા મુખ્ય દેશોમાં ભારતની પણ ગણતરી લાગલગાટ બીજા વર્ષે પણ કરવામાં આવી.

- ભારત પહેલો બ્રિક્સ અને દક્ષિણ એશિયાઈ દેશ છે જેને સુધારો કરનારા મુખ્ય દેશોમાં લગતાર બીજા વર્ષે પણ સામેલ કરવામાં આવ્યો છે.
- ભારતે બે વર્ષમાં પોતાના રેન્કિંગમાં પદમાં કમાંકની ઊંચી છલાંગ લગાવી છે, જે દૂર્ટુંગ બિજનેસ આકલનમાં વર્ષ ૨૦૧૧ પછી કોઈ પણ મોટા દેશ દ્વારા બે વર્ષમાં કરવામાં આવેલા સર્વોધિક સુધારાને દર્શાવે છે.
- પ્રદર્શનમાં નિરંતર સુધારાને કારણે ભારત હવે દક્ષિણ એશિયાઈ દેશોમાં પ્રથમ સ્થાને પહોંચ્યો ગયું છે, જે ૨૦૧૪માં છઢા સ્થાને હતું.

ભારતની સફળતાની વિભાગીય મુખ્ય ભાબતો આ મુજબ છે

- પ્રક્રિયાઓની સંખ્યા મુંબઈમાં ૩૭થી ઘટીને ૨૦ અને કેન્દ્રમાં ૨૪થી ઘટીને ૧૬ થઈ ગઈ છે.
- એમાં લાગનારો સમય મુંબઈમાં ૧૨૮.૫ દિવસોથી ઘટીને ૮૮ દિવસ અને કેન્દ્રમાં ૧૧૫.૫થી ઘટીને ૮૧ દિવસ થયા છે.
- ભવન-નિર્માણ ગુણવત્તા નિયત્રણ સૂચકાંક મુંબઈમાં ૧૨થી સુધરીને ૧૪ અને કેન્દ્રમાં ૧૧થી સુધરીને ૧૪ થઈ ગયો છે.
- નિર્માણ પરમિટ પ્રાપ્ત કરવાનો ખર્ચ ૨૩.૨ ટકાથી ઘટીને ૫.૪ ટકા થઈ ગયો છે.
- ડીટીએફ સ્કોર ૩૮.૮૦ થી સુધરીને ૩૩.૮૧ થઈ ગયો છે.

સરદાર જનભૂમિ નડિયાદ ખાતે રાજ્યવ્યાપી એકતાયાત્રાનું સમાપન

જાતિ-જાતિ-ધર્મ-ભાષા-પ્રાંતથી ઉપર ઊરીને અનેકતામાં એકતાનું સૂત્ર સાર્થક કરીએ - મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું કે સમગ્ર રાષ્ટ્રને એકતા અને અખંડિતતાના તાત્ત્વે બાંધનાર સરદાર સાહેબ સમગ્ર દેશ અને વિશ્વ માટે એકતાના પ્રતીક સમાન છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ઉમેર્યું કે સરદાર સાહેબ ન હોત તો આજે ભારતનો નકશો કંઈક અલગ જ હોત. રાષ્ટ્રિયાંત્રી સરદાર સાહેબ આગામી કુનેછ અને દીર્ઘદિશ્યી રાષ્ટ્રનું એકીકરણ કરી અખંડ ભારતનું નિર્માણ કર્યું હતું. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ આજે સરદાર જનભૂમિ નડિયાદ ખાતે રાજ્યવ્યાપી એકતાયાત્રાનું સમાપન કરાવ્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું કે આજાદી બાદ કાશ્મીર સિવાય દેશી રાજ્યોને ભારતમાં સમાવવાનું કામ સરદાર સાહેબને સૌંપવામાં આવ્યું હતું, જે તેમણે સુપેરે પાર પાડ્યું હતું. સરદાર સાહેબને કાશ્મીર રાજ્યની જવાબદારી સૌંપવામાં આવી હોત તો આજે કાશ્મીરની સમસ્યા

ન હોત તેમ તેમણે સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું કે દેશની પ્રગતિનો આધાર સામાજિક એકતા અને સમરસતા પર છે. એકતાભાવથી ભારતમાતા પ્રત્યેનો ભાવ જાગૃત કરી સૌને રાષ્ટ્રહિત માટે કામ કરી ભારત માતાને પરમ વૈભવના શિખરે પહોંચાડવા તેમણે આદ્ભુત કર્યું હતું. એકતાયાત્રાના માધ્યમથી સરદાર સાહેબનો એકતા અને અખંડિતતાનો સંદેશો જન-જન સુધી પહોંચાડ્યો છે તેમ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ઉમેર્યું હતું.

કેવિયા ખાતે નિર્માણ થયેલ વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી સમગ્ર રાષ્ટ્ર સહિત વિશ્વમાં એકતાનો સંદેશાનો પયાય બની એક-નેક અને પ્રગતિ વિકાસ માટે સંદેશો ફેલાવશે તેમ જણાવતાં મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ઉમેર્યું કે ગુજરાતે સમગ્ર દેશને વિવિધ ક્ષેત્રોમાં દિશા બતાવી છે ત્યારે દેશની એકતા અને

અખંડિતતા માટે સરદાર સાહેબે કંડારેલી કરી પર આપણે સૌ ચાલીશું તો તેમને સાચી શક્યાંજલિ આપી ગણાશે.

ચરોતર પ્રદેશ સમગ્ર ગુજરાતમાં સરદાર સાહેબના એકતાના મંત્રને સાકાર કરવા કટિબદ્ધ બનશે તેમ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું છે કે સરદાર પટેલે તેમની કુનેછ અને દીર્ઘદિશ્યી અખંડ ભારતનું નિર્માણ કર્યું હતું. સરદાર પટેલના આદર્શો અને એકતા - અખંડિતતાનો ભાવ જન-જન સુધી પહોંચાડ્યો તે જરૂરી છે.

જાતિ-જાતિ-ધર્મ-સંપ્રદાય-ભાષા-પ્રાંતથી ઉપર ઊરીને અનેકતામાં એકતાનું સૂત્ર સાર્થક કરીએ એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સરદાર પટેલે પહ્ર રજવાંદોને એક કરીને અખંડ રાષ્ટ્રનું નિર્માણ કર્યું તેનો ઉલ્લેખ કરી જણાવ્યું કે, દેશની એકતાના ભોગે કંઈ

નહીંનો સંકલ્પ લઈએ. રાષ્ટ્રહિતને સર્વોપરી બનાવી ભારત માતાના ઉત્કર્ષ માટે જીવવાળો અને એકતાનો ભાવ જનજનમાં જગાવવા માટે આ એકતાયાગાનું આયોજન કરાયું હતું.

તેમણે ઉમેર્યું કે, ભાવિ પેઢી પણ સરદાર પટેલના આદર્શોમાંથી પ્રેરણ લે અને ભારતવાસીઓ એકતા-અખંડિતતા માટે કટિબદ્ધ બને તે માટે સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટીનું નિર્મણ કરાયું છે. વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમાની સૌઓ નોંધ લીધી છે એટલું જ નહીં વિદેશોમાં પણ આજે સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટીની ચર્ચા થઈ રહી છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ વધુમાં જણાવ્યું હતું કે, જો સરદાર પટેલ ન હોત તો? આજે આપણે સોમનાથના દર્શન કરવા કે જૂનાગઢના સિંહ જોવા પણ વિજા લેવા પડત. પણ સરદાર પટેલની કુનેહના કારણે આપણે હૈદરાબાદ, જૂનાગઢ - સોમનાથ કે દેશ આખામાં વિહાર કરી શકીએ છીએ.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું હતું કે, દેશ માટે સમર્પિત થનારા મહાપુરુષોનું સમર્પણ દેશની ભાવિ પેઢી જાણે તે જરૂરી છે. પૂ. ગાંધીજી, સરદાર સાહેબ, ડૉ. આંબેડકર, વીર સાવરકર, ડૉ. શ્યામજી કૃષ્ણ વર્મા જેવા રાષ્ટ્રપુરુષોના ત્યાગ - બલિદાન - સમર્પણને હીરાદાપૂર્વક વિસારે પાડવાના કે હાંસિયામાં ધકેલવાના પ્રયાસો કદી સફળ થવા નહીં દઈએ તેવો દંડ નિર્ધાર અમારી સરકારે કર્યો છે.

દેશના વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ આ મહાપુરુષોના બલિદાન-સમર્પણને વિશ્વ સમક્ષ ઉજાગર કર્યો છે એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સ્વ.વડાપ્રધાનશ્રી અટલ બિહારી વાજેરીજીની “યે દેશ ભૂમિ કા દુકડા નહીં, જીતા જાગતા રાષ્ટ્રપુરુષ હું...” કવિતાનું સ્મરણ કર્યું

હતું. સરદાર પટેલની વિશ્વની સૌથી ઊંચી ૧૮૨ મીટરની પ્રતિમા સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટીના નિર્મણનું સ્વમ સરદાર જયંતીએ નિર્મણ થયું છે. ગુજરાતની ધરતી પર વિશ્વની સૌથી ઊંચી સરદાર સાહેબની પ્રતિમાનો વિશ્વ રેકૉર્ડ પ્રસ્તાવિત કરીને વિશ્વસ્તરે ભારતની આગામી ઓળખ ઊભી કરવામાં સફળતા અપાવવા બદલ તેમણે વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી, મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતના બીજા કીર્તિમંદિર જેટલા જ પવિત્ર સરદારના જન્મધરની આજે મુલાકાત લીધી હતી અને એ પાવન, સરદાર પ્રાગટ્યભૂમિની અનેરા આદરભાવ સાથે વંદના કરી હતી.

સરદાર સાહેબનો જન્મ તેમના મોસાળ નિર્દિયાદમાં થયો હતો. સરદાર પટેલે ખેડા સત્યાગ્રહનું સફળ નેતૃત્વ કરીને જાહેરજીવનનો પ્રારંભ પણ નિર્દિયાદથી જ કર્યો હતો. તેઓશ્રી જે શાળામાં ભણતાં હતા તે વગ્યાંડ, પાટલી અને જનરલ રજિસ્ટર ગૌરવપૂર્ણ રીતે સચ્ચવાયેલાં છે. સરદાર પટેલે પોરણ-ઉથી ઓલડ એસ.એસ.સી.સુધીનો અભ્યાસ નિર્દિયાદમાં જ કર્યો હતો.

પ્રારંભમાં સૌને આવકાર આપતાં સાંસદ શ્રી દેવુસિંહ ગૌહાણે જણાવ્યું કે ચરોતરવાસીઓ માટે આજનો દિવસ ઐતિહાસિક છે. સમગ્ર વિશ્વને દર્શન કરાવે તેવી સરદાર સાહેબની વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટીનું વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ સરદાર જયંતીએ રાષ્ટ્રપાર્ષણ કર્યું હતું.

સરદાર સાહેબે ખેડા સત્યાગ્રહનું નેતૃત્વ વર્ષ ૧૯૧૮માં લીધું તેનું પણ શતાબ્દી વર્ષ છે. સરદાર સાહેબે દેશની આજાદી બાદ પદર જેટલાં દેશી રજાવાડાંઓનું એકીકરણ કરીને દેશને એકતા અને અખંડિતતાના તાત્ત્વો બાંધ્યો હતો.

રાષ્ટ્રપિતા મહાત્મા ગાંધીનું પોરંદરમાં આવેલું જન્મધર કીર્તિમંદિર દેસાઈ અને સાંસદ શ્રી દેવુસિંહ ગૌહાણ સાથે રહ્યા હતા.

મથક નિર્દિયાદમાં પણ જેને બીજું કીર્તિમંદિર કહી શકાય એવું તીર્થસ્થળ આવેલું છે, એ છે સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલના મોસાળનું ધર, જ્યાં ભારતના ઘડવૈયાનો જન્મ થયો હતો.

રાજ્યના મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતના બીજા કીર્તિમંદિર જેટલા જ પવિત્ર સરદારના જન્મધરની આજે મુલાકાત લીધી હતી અને એ પાવન, સરદાર પ્રાગટ્યભૂમિની અનેરા આદરભાવ સાથે વંદના કરી હતી.

ઉલ્લેખનીય છે કે, આંશંદ જિલ્લાનું કરમસદ એ સરદાર સાહેબની પિતુભૂમિ છે, જ્યાં એમનું પૈતૃક ધર આવેલું છે તેવા નિર્દિયાદના દેસાઈ વગામાં આવેલ સરદાર સાહેબના મામાનું ધર એ એવું તીર્થસ્થળ છે, જ્યાં લાડબાની કૂપે ભારતના સરદાર અવતર્યા હતા. કહેવત છે કે મામાનું ધર કેટલે... દીવો બળે એટલે... નિર્દિયાદના ધરમાં એક એવો રાષ્ટ્રદીપક અવતર્યો હતો જેણે એકતાની દીપશિખાથી ૫૦૦ થી વધુ રજાવાડાંઓની જુદી જુદી જ્યોતને એક કરીને અખંડ ભારતનો દીપ પ્રગટાયો હતો. મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સરદાર સાહેબના જન્મસ્થળનું રસપૂર્વક નિરીક્ષણ કરી ખંડમાં સમય વિતાવ્યો હતો, જ્યાં મુખ્યમંત્રીશ્રીએ અનેરાં સ્પંદનોની અનુભૂતિ કરી હતી.

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ સરદાર પટેલના જન્મસ્થળે પૂજય મહાત્મા ગાંધીજીની પ્રતિમાને સૂતરની આંટી પહેરાવી આદરાંજલિ અર્પી હતી.

મુખ્યમંત્રીશ્રીની સરદાર પટેલના જન્મસ્થળની મુલાકાત સમયે ગુજરાત વિધાનસભાના મુખ્ય દંડક શ્રી પંકજભાઈ દેસાઈ અને સાંસદ શ્રી દેવુસિંહ ગૌહાણ સાથે રહ્યા હતા.

●

ઓછો વરસાદ ધરાવતા વધુ ૪૫ તાલુકાના ખેડૂતો માટે સૌ પ્રથમ વાર ખાસ સહાય પેકેજ

નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રી નીતિનભાઈ પટેલે જણાવ્યું છે કે ખેડૂતોના હિતને વરેલી રાજ્ય સરકારે આજે વધુ એક કિસાનલક્ષી નિર્ઝય કર્યો છે. રાજ્યમાં ૨૫૦ થી ૪૦૦ મિ.મી.નો વરસાદ થયો હોય તેવા ૪૫ તાલુકાના ખેડૂતો માટે રૂ.૧૩૦૦ કરોડનું ખાસ સહાય પેકેજ જાહેર કર્યું છે, જેમાં અંદાજે ૨૦ લાખ ખેડૂત ખાતેદારોને આ સહાયનો લાભ મળશે.

નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રી પટેલે ઉમેર્યું કે ચાલુ વર્ષે રાજ્યમાં જે વિસ્તારોમાં ઓછો વરસાદ થયો છે તેવા વિસ્તારના ખેડૂતોને-પશુપાલકોને મદદરૂપ થવા માટે મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ખાસ ધ્વાન કેન્દ્રિત કરીને અનેકવિધ કિસાનલક્ષી નિર્ઝયો કર્યા છે. આ માટે મારી સાથે મહેસૂલ મંત્રીશ્રી કૌશિકભાઈ પટેલ, શિક્ષણ મંત્રીશ્રી ભૂપેન્દ્રસિંહ ચુડાસમા, સહિત મંત્રીમંડળની સબ કમિટીની રચના કરી છે. આમ અગાઉ રાજ્ય સરકારે ૫૧ તાલુકા અછતગ્રસ્ત જાહેર કર્યા હતા પરંતુ ઓછો વરસાદ ધરાવતા વિસ્તારના સંસદસત્યો, ધારાસત્યો અને ખેડૂત અગ્રણી દ્વારા મળેલ રજૂઆતોને ધ્વાને લઈ ને આ ૪૫ તાલુકાઓના ખેડૂતોને મદદરૂપ થવા માટે આ ખાસ સહાય પેકેજ જાહેર કર્યું છે. અગાઉ ૨૫૦ મિ.મી.થી ઓછો વરસાદ ધરાવતા ૫૧ તાલુકાઓને અછતગ્રસ્ત જાહેર કરાયા છે તે તાલુકાના ખેડૂતોને

અંદાજે ૨૦ લાખથી વધુ

ખેડૂત ખાતેદારોને રૂપિયા એક હજાર રેણસો કરોડથી વધુની સહાય ચુકવાશે

- ૨૫૦થી ૩૦૦ મિ.મી. વરસાદ ધરાવતા ૧૪ તાલુકાના ખેડૂતોને હેક્ટર દીઠ રૂ.૬૩૦૦ની ઉચ્ચક સહાય
- ૩૦૦થી ૩૫૦ મિ.મી. વરસાદ ધરાવતા ૧૨ તાલુકાના ખેડૂતોને હેક્ટર દીઠ રૂ.૫૮૦૦ની ઉચ્ચક સહાય
- ૩૫૦થી ૪૦૦ મિ.મી. વરસાદ ધરાવતા ૧૮ તાલુકાના ખેડૂતોને હેક્ટર દીઠ રૂ.૫૩૦૦ની ઉચ્ચક સહાય

તથા ૩૫૦ થી ૪૦૦ મિ.મી.વરસાદ થયો હોય તેવા ૧૮ તાલુકાઓના ખેડૂતોને હેક્ટર દીઠ રૂ.૫૮૦૦ ની ઉચ્ચક સહાય ચુકવવામાં આવશે.

શ્રી પટેલે ઉમેર્યું કે રાજ્યના અમદાવાદ જિલ્લાના ૬ તાલુકા, મોરબી જિલ્લાના ૨ તાલુકા, ગાંધીનગર જિલ્લાના ૩ તાલુકા, રાજકોટ જિલ્લાના ૬ તાલુકા, દેવભૂમિ દ્વારકા જિલ્લાનો ૧ તાલુકો, મહેસાણા જિલ્લાના ૫ તાલુકા, બનાસકાંઠા જિલ્લાના ૪ તાલુકા, વડોદરા જિલ્લાના ૨ તાલુકા, અમરેલી જિલ્લાના ૩ તાલુકા, સુરેન્દ્રનગર જિલ્લાના ૩ તાલુકા, ભાવનગર જિલ્લાના ૩ તાલુકા, બોટાદ જિલ્લાના ૩ તાલુકા અને પાટણ, જામનગર, ભરૂચ, મહિસાગરમાંથી એક-એક તાલુકાઓનો સમાવેશ કરાયો છે. આ તાલુકાઓના ૨૦,૦૦૦ થી વધુ ખેડૂત ખાતેદારોને આ પેકેજનો લાભ મળશે. શ્રી પટેલે ઉમેર્યું કે અગાઉ રાજ્યના જે ૫૧ તાલુકાઓ અછતગ્રસ્ત જાહેર કરાયું છે, જેનો સંપૂર્ણ ખર્ચ રાજ્ય સરકાર પોતાના ફંડમાંથી કરશે. આ પેકેજ અંતર્ગત ખેડૂતોને વધુમાં વધુ ૨ હેક્ટર દીઠ ઉચ્ચક સહાય ચુકવાશે, જેમાં ૨૫૦ થી ૩૦૦ મિ.મી.વરસાદ થયો હોય તેવા ૧૪ તાલુકાના ખેડૂતોને હેક્ટર દીઠ રૂ. ૬૩૦૦, ૩૦૦થી ૩૫૦ મિ.મી.વરસાદ થયો હોય તેવા ૧૨ તાલુકાના ખેડૂતોને હેક્ટર દીઠ રૂ.૫૮૦૦

ગુજરાતનો દરિયાકિનારો ગુજરાતની સમૃદ્ધિનાં નવાં દ્વાર ખોલશે

જામનગર જિલ્લાના જોડિયા ખાતે દરિયાના ખારા પાણીમાંથી પ્રતિદિન ૧૦ કરોડ લીટર મીઠું પીવાનું પાણી બનાવવાની ક્ષમતા ધરાવતો ગુજરાતનો સૌ પ્રથમ ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ જામનગર જિલ્લાના જોડિયામાં કાર્યાન્વિત થશે. મુખ્ય મંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્ય સરકારના ગુજરાત વોટર ઈન્ઝાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ અને એસેલ ઈન્ઝા પ્રોજેક્ટ્સ લિમિટેડ વચ્ચે આજે ગાંધીનગરમાં આ પ્રોજેક્ટ માટે સમજૂતી કરાર થયા હતા. મુખ્ય મંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ આજનો દિવસ ગુજરાત માટે ઐતિહાસિક દિવસ બની રહેશે એમ કહીને જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત પાણીની અછતવાળું રાજ્ય નહીં પણ પૂરતા પાણીવાળું રાજ્ય બને એ માટે રાજ્ય સરકારે અનેક પગલાં ભર્યી છે. દરિયો ધરતી તરફ આગળ વધી રહ્યો છે એમ કહેવાય છે, પરંતુ દરિયાના ખારા પાણીને મીઠું બનાવીને આપણે દરિયાને પાછો ધકેલવો છે. આવનારી પેઢીને કયારેય ‘દુષ્કાળ’ શબ્દ ન સાંભળવો પડે એ રીતે ટેક્નોલોજીનો મહત્તમ ઉપયોગ કરીને આપણે દુષ્કાળને ભૂતકાળ બનાવવો છે.

જામનગર જિલ્લાના જોડિયા ખાતે

દેનિક ૧૦ કરોડ લીટર દરિયાના ખારા પાણીને ડી-સેલીનેશન દ્વારા મીઠું પીવાનું પાણી બનાવવાના પ્રોજેક્ટ માટે આજે રાજ્ય સરકારે એમ.ઓ.યુ. કર્યા પછી આગામી દિવસોમાં પ્રધાન મંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની ઉપસ્થિતિમાં આ પ્રોજેક્ટનો શિલાન્યાસ કરાશે એવી જાહેરાત કરતાં મુખ્ય મંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું હતું કે, સ્થાનિક વસ્તુની જરૂરિયાતને ધ્યાને લઈને ગુજરાતમાં વિવિધ ક્ષમતા ધરાવતા બીજા પણ ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરાશે. રાજ્ય સરકારનું જોડિયા ઉપરાંત પોરબંદર, દ્વારકા, વેરાવળ અને ઘોઘા (ભાવનગર) ખાતે પણ દરિયાના ખારા પાણીને પીવાલાયક બનાવવાના પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરવાનું આયોજન છે. આ માટે અમલીકરણના ભાગરૂપે સાઈટ સર્વેક્ષણ ફિલ્મિલિટી તથા ટેક્નો-ઇકોનોમિકલ અભ્યાસની કામગીરી પણ ઢૂક સમયમાં શરૂ કરાશે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત માટે પાણીનો પ્રશ્ન કાયમ માટે હલ કરીને ગુજરાતને જળસલામતી પૂરી પાડવાનું મારું સ્વમ્ય છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું હતું કે, ગુજરાત માટે પાણીનો પ્રશ્ન કાયમ માટે ગંભીર રચ્યો છે. નર્મદાનાં નીરથી આપણે આ પ્રશ્ન મહદુંઅંશે ઉકેલી શક્યા છીએ. પરંતુ આપણે પાણીના સ્વોતોમાં વૈવિધ્ય લાવવાની આવશ્યકતા છે. નવા સોર્સ ઊભા કરવાની જરૂર છે. ગુજરાત સરકારે સરદાર સરોવર નર્મદા યોજના પૂર્ણ કરી, ભૂગર્ભજળ ઊંચાં આવે એ માટે

મોટાપાયે જળ અભિયાન કર્યું, પાણીના પુનઃ વપરાશ માટે પહેલ કરી અને હવે દરિયાના ખારા પાણીને પીવાલાયક બનાવવાનો પ્રોજેક્ટ શરૂ કરી રહ્યા છીએ. આવી રીતે પાણીના પ્રશ્નને આપણે ભૂતકાળ બનાવવો છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ આજે જાહેરાત કરતાં જણાવ્યું હતું કે, સ્થાનિક વસ્તુની જરૂરિયાતને ધ્યાને લઈને ગુજરાતમાં વિવિધ ક્ષમતા ધરાવતા બીજા પણ ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરાશે. રાજ્ય સરકારનું જોડિયા ઉપરાંત પોરબંદર, દ્વારકા, વેરાવળ અને ઘોઘા (ભાવનગર) ખાતે પણ દરિયાના ખારા પાણીને પીવાલાયક બનાવવાના પ્લાન્ટ પ્રસ્થાપિત કરવાનું આયોજન છે. આ માટે અમલીકરણના ભાગરૂપે સાઈટ સર્વેક્ષણ ફિલ્મિલિટી તથા ટેક્નો-ઇકોનોમિકલ અભ્યાસની કામગીરી પણ ઢૂક સમયમાં શરૂ કરાશે.

“કંચ્છ, પાટણ અને બનાસકંઠાના સરહદી વિસ્તારોમાં પણ મારે લીલાંછિમ - હરિયાળાં બેતરો લહેરાતાં જોવા છે,” એમ કહીને મુખ્ય મંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું હતું કે, કંચ્છ અને બનાસકંઠાના સરહદી વિસ્તારોમાં પણ નાની ક્ષમતાના ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ

માટેની કામગીરી હાથ ધરવાનું આયોજન છે. ઉદ્યોગોની પાણીની જરૂરિયાતને પહોંચી વળવા દહેજ અને ગાંધીધામ ખાતે પણ ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ સ્થાપવાની કામગીરી જી.આઈ.ડી.સી. દ્વારા હાથ ધરાશે.

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું હતું કે, ઉત્તર ગુજરાત, કક્ષ અને સૌરાષ્ટ્રના જીવનનો મોટો આપાર સારા ચોમાસા પર હોય છે. ચોમાસામાં વરસાદ કેવો પડશે એની ચિંતામાં આ વિસ્તારોના લોકોનાં જીવ કાયમ ઊચા રહે છે. આવી પરિસ્થિતિને આપણે કાયમ માટે જાકારો આપવો છે. તેમણે એમ પણ જણાવ્યું હતું કે, રાજકોટમાં હું મહાનગરપાલિકામાં હતો ત્યારી પાણીની સમસ્યાના નિવારણ માટે મેં પ્રયત્નો કર્યા છે. રાજ્ય સરકારમાં પ્રથમ વખત મંત્રીમંડળમાં આવ્યો ત્યારે હું પાણી પુરવઠા મંત્રી હતો. ત્યારથી પાણીની સમસ્યાના કાયમી નિવારણ માટે મેં પુરુષાર્થ કર્યો છે. મારા ઈજચેયેલના પ્રવાસ દરમિયાન પણ મેં પાણીની સમસ્યાનો કાયમી હલ શોધવાના પ્રયત્નો કર્યા હતા અને આજે એ દિશામાં આપણે અતિહાસિક પગલું ભરી રહ્યા છીએ. તેમણે એસેલ ઈન્ફ્લોપ્ઓજેક્ટ્સ લિમિટેડ અને તેની સહયોગી કંપની એભેનગોઓએ આ પ્રોજેક્ટ તાત્કાલિક શરૂ કરવા અને નિયત સમયમર્યાદા કરતાં પણ વહેલો પૂર્ણ કરવા ભારપૂરક અનુરોધ કર્યો હતો.

ગુજરાતની નર્મદા યોજનાનું ટાંકી પર્મીંગ સ્ટેશન જેમ નિષ્ણાતો માટે અભ્યાસનો વિષય બની રહ્યો છે એમ ગુજરાતના ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ્સ પણ સમગ્ર હુનિયા માટે અભ્યાસનો વિષય બને એ દિશામાં ગુજરાતે પહેલ કરી છે એમ કદીને મુખ્ય મંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ કહું હતું કે, આપણે સહિયારા પુરુષાર્થ દ્વારા નેવાના પાણીને મોબે

ચઢાવવાનાં છે. ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ્સથી ગુજરાતે સાચા અર્થમાં કાંતિ કરી છે. ગુજરાતનો દરિયાડિનારો ગુજરાતની સમૃદ્ધિનાં નવાં દ્વાર ખોલશે.

રાજકોટ અને જામનગર શહેર સહિત જિલ્લાનાં ગામો તથા મોરબી જિલ્લાના ગ્રામ્ય વિસ્તારોને આ શુદ્ધ પાણી અપાશે

દરિયાનું ખારું પાણી પીવાલાયક ડેવી રીતે બનશે તેની વિગતો જાણીએ તો જામનગર જિલ્લાના જોડિયા ખાતે ૧૦૦ એમ.એલ.ડી. એટલે કે દૈનિક ૧૦ કરોડ લીટર ક્ષમતાનો સી.વોટર ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટ બનશે, જેમાં દરિયાથી પ્લાન્ટ સુધીની કનેક્ટીંગ પાઈપલાઇન, પંપીંગ મશીનરી, ૨૦ એમ.એલ. (૨ કરોડ લીટર) ક્ષમતાનો આર.સી.સી. પંપ બનાવવામાં આવશે.

ગુજરાતના દરિયાડિનારે પ્રામ્ય પાણીની ખારાશ (ટી.ડી.એસ.) ૩૫,૦૦૦ પી.પી.એમ.થી લઈને ૬૦,૦૦૦ પી.પી.એમ. સુધીની છે. જેને મીઠું બનાવવા રીવર્સ ઓસ્મોસીસ પદ્ધતિની ટેકનોલોજીનો ઉપયોગ કરીને દરિયાના ખારા પાણીને ઈન્ટેક્માંથી પાઈપલાઇન દ્વારા પ્લાન્ટ સુધી લવાશે. પાણીમાં તરતી અશુદ્ધિઓ દૂર કરવા ફિલ્ટરમાંથી પસાર કરાશે. પાણીની પી.એચ.વેલ્યુ જાળવવા માટે રાસાયણિક પ્રક્રિયા પણ કરવામાં આવશે. પાણીની ડહોણા અને ભારે અશુદ્ધિઓ દૂર કરવા સેટલભેન્ટ ટેન્કમાં રાખી સેન્ડ ફિલ્ટરમાંથી પસાર કરીને રીવર્સ ઓસ્મોસીસ મેબ્રેન (થીમ ફીલ્મ એસીટેટ મેબ્રેન) માંથી ૭૦ kg/cm² દબાણો પસાર કરાશે. જેનાથી પાણીમાં ઓગળેલી તમામ ખારાશ દૂર થશે. આ રીતે તી મીનરલાઇઝ થેલેલા પાણીમાં મીનર લાઈઝેશન કરવાના હેતુસર કેલ્વિયમ અને મેળેશિયમ જેવાં

વિવિધ પોષક તત્ત્વો ઉમેરવામાં આવશે, જેથી પીવાલાયક ૫૦૦થી ઓછા ટી.ડી.એસ.વારું પાણી બનશે. જેને શુદ્ધ પાણીના ટાંકામાં ભેગું કરવામાં આવશે.

આ શુદ્ધ થયેલ રોજનું ૧૦ કરોડ લીટર પાણી મેળવીને જોડિયાથી પાઈપ લાઈન દ્વારા હીરાપર ખાતે લાવવામાં આવશે ત્યાંથી પ્રવર્તમાન પાણી પુરવઠા શ્રીડાના નેટવર્કથી રાજકોટ, જામનગર શહેર તેમજ બંને જિલ્લાનાં ગામો તેમજ મોરબી જિલ્લાના ગ્રામીણ વિસ્તારોને પાઈપલાઈન દ્વારા અપાશે. રાજ્યવ્યાપી પાણી પુરવઠા શ્રીડાના દૈનિક ૧૦ કરોડ લીટર પાણીનો વધારો થતાં રાજકોટ, જામનગર જિલ્લાના ગ્રામ્ય અને શહેરી વિસ્તારો માટે પીવારું પાણી આરક્ષિત કરીને જણસલામતીમાં વધારો કરી શકાશે.

અતે ઉલ્લેખનીય છે કે, રાજ્યના પાયલોટ પ્રોજેક્ટ તરીકે સ્થપાનાર આ પ્રોજેક્ટ પબ્લિક પાઈપેટ પાર્ટનરશિપના ધોરણે રૂ. ૭૦૦ કરોડના ખર્ચે સ્થપાશે. ગુજરાત વોટર ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર લિમિટેડ એસ્સલ ઈન્ફા પ્રોજેક્ટ લિમિટેડ, મુખ્ય તથા એભીન્સા ઈન્ફાસ્ટ્રક્ચર મેડિયો એભીયન્ટે સાથે સંયુક્ત કરાર આજે કર્યા હતા. પ્રોજેક્ટના સમગ્ર બાંધકામ અને આનુષંગિક કામો માટેની નાણાકીય જવાબદારી એજન્સીની હોઈ રાજ્ય સરકારને કોઈ વધારાનું નાણાકીય ભારણ આવશે નહીં. આગામી ૩૦ મહિનાના સમગ્રગાળામાં જોડિયા ખાતે ૧૦૦ એમ.એલ.ડી. પાણી આપતાં પ્લાન્ટનું બાંધકામ પૂર્ણ થશે અને વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨થી આ પ્લાન્ટ કાર્યાન્વિત થઈને રોજનું ૧૦ કરોડ લીટર પાણી આપતો થશે. આ પ્રોજેક્ટમાં કન્સેશન પિરિયડ ૨૫ વર્ષનો રાખવામાં આવ્યો હોઈ આગામી ૨૫ વર્ષ સુધી ડી-સેલીનેશન પ્લાન્ટથી પીવારું પાણી મેળવશે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જિહ્વારના નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી સુશીલ કુમાર મોદીની ઉપસ્થિતિમાં ઇન્ડિયા ભિજ પાસે સાબરમતી નદીના તટે રૂ. ૧૧ કરોડના ખર્ચ તૈયાર થયેલા ૩૦૦ મીટરના છઢ પૂજા ઘાટનું લોકપર્ષા કર્યું હતું.

‘કચ્છ હો યા ગૌહાતી, આપના દેશ - અપની મિઠ્ઠી’ રાષ્ટ્ર માટે - દેશ માટે જીવી જાણીએ - શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ અમદાવાદમાં સાબરમતી નદીના તટે બિહારી પરિવારોના છઢ પૂજા ઉત્સવમાં સહભાગી થતાં સ્પષ્ટપણે જણાયું કે ગુજરાતના સમાજજીવન અને ભૂમિની ખાસિયત છે કે સૌ સમાજ, વર્ગો અને પ્રદેશોના પરિવારોના તહેવારો પણ ઉમંગ-ઉત્સાહથી સાથે મળીને સામાજિક સમરસતાથી ઊજવાય છે.

આ સંદર્ભમાં તેમણે કહ્યું કે “એક ભારત શ્રેષ્ઠ ભારત”ના પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના સંકલ્પને જ્ઞાતિ-જ્ઞાતિ-ભાષા-પ્રાંતથી ઉપર ઊઠીને આવા તહેવાર પર્વોની ઉમંગ ઊજવણી સાકાર કરે છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ બિહારના નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી સુશીલ કુમાર મોદીની ઉપસ્થિતિમાં રાજ્ય સરકારના પ્રવાસન વિભાગ દ્વારા ઇન્ડિયા ભિજ પાસે સાબરમતી નદીના તટે રૂ. ૧૧ કરોડના ખર્ચ તૈયાર થયેલા ૩૦૦ મીટરના છઢ પૂજા ઘાટનું લોકપર્ષા કર્યું હતું.

બિહારી પરિવારો સાથે આ બંને મહાનુભાવો સૂર્યનારાયણની સંધ્યા આરતીમાં પણ ભક્તિભાવપૂર્વક સહભાગી થયા હતા.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ છઢ પૂજાના આ ઉત્સવને પ્રકૃતિ - પર્યાવરણ-સંસ્કૃતિનો સમન્વય સાથ્યનો તહેવાર ગણાવતાં કહ્યું કે ફળતા સૂર્યની પૂજા-અર્થનાનું આ પર્વ અનેરું પર્વ છે.

તેમણે બિહાર અને ગુજરાત વચ્ચેના

સંબંધોની વિશદ્ધ ભૂમિકા આપતાં ઉમેર્યું કે ગુજરાતે મહાત્મા ગાંધી, સરદાર સાહેબ, મોરારજીભાઈ અને વર્તમાન વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી જેવા રાષ્ટ્રભક્તિસભર સપૂર્ણો દિશાદર્શન આપેલું છે. બિહારે લોકનાયક જ્યોતિરકાશ નારાયણજી તથા પ્રથમ રાષ્ટ્રપતિ રાજેન્દ્રભાબુ જેવા વિશિષ્ટ વક્તિઓનું માર્ગદર્શન આપેલું છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાયું કે ગુજરાતનું નવનિર્માણ આંદોલન અને બિહારમાં ભાસ્યાચાર સામેનું આંદોલન દેશબાધી જન આંદોલન બની ગયાં હતાં.

તેમણે બિહારના ગયાના પિતૃશાદ તર્પણ અને ગુજરાતના સિદ્ધપુરના માતૃશાદ તર્પણ તીર્થ તરીકેની ખ્યાતિ અને નાલંદા તથા વલ્લભીની પ્રાચીન વિદ્યાપીઠીની પણ યાદ બિહાર-ગુજરાતના સંબંધોના સંદર્ભમાં આપી હતી.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતની વિકાસયાત્રામાં દેરેક રાજ્યના-પ્રાંતના ગુજરાતમાં આવીને વસેલા પરિવારોનો સહયોગ-યોગદાન છે તેની સરાહના કરી હતી.

તેમણે એમ પણ સ્પષ્ટપણે જણાયું કે પ્રાંત-પ્રદેશ-ભાષાના ભેદ ભિટાવીને સૌ કોઈ મા ભારતીના સંતાન તરીકે “કચ્છ હો યા ગૌહાતી, અપના દેશ - અપની મારી”ને સાકાર કરીએ. રાષ્ટ્ર માટે - દેશ માટે જીવી જાણીએ.

એક બની - નેક બની સૌનો સાથ અને સૌનો વિકાસના મંત્રને આગળ ધ્યાવવા

પણ તેમણે પ્રેરક આહ્વાન કર્યું હતું.

બિહારના નાયબ મુખ્યમંત્રી શ્રી સુશીલકુમાર મોદીએ છઠ પર્વની ગુજરાતમાં વસતા બિહારવાસીઓને શુભેચ્છાઓ પાઠવી હતી. તેમણે ગુજરાત સરકારે રૂ. ૧૧ કરોડના ખર્ચ સાબરમતી નદીના તટે છઠ ઘાટનું જે નિર્માણ કર્યું છે તેનાથી પટણામાં ગંગા નદીકાંડે આવો જ પૂજાધાટ બનાવવાની પ્રેરણ તેમને મળી છે એનો આનંદ વ્યક્ત કર્યો હતો.

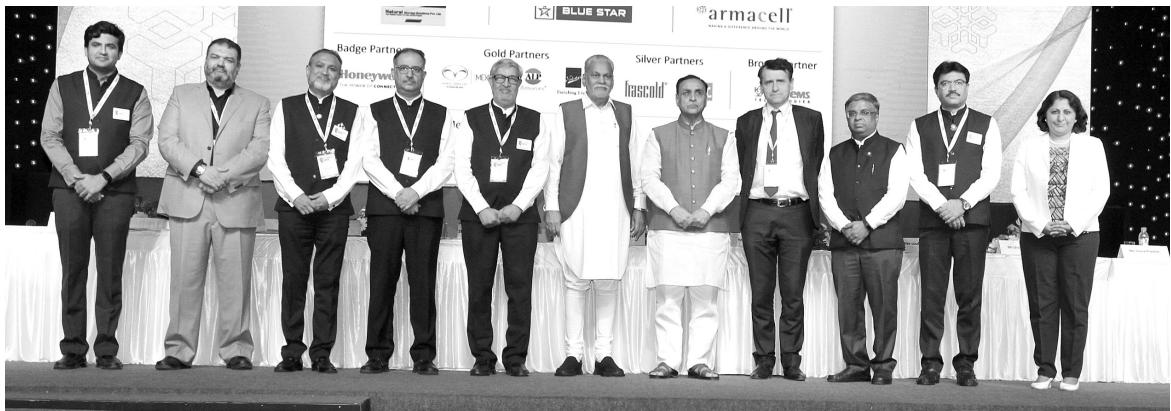
બિહારના નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સ્પષ્ટપણે જણાયું કે ગુજરાતમાં વસતા બિહારીઓ સંપૂર્ણ સલામતી અને શાંતિપૂર્ણ રીતે વસવાટ કરે છે, રોજરોટી, રોજગાર મેળવે છે.

તાજેતરના ભૂતકાળમાં પ્રાંત-ભાષાને નામે ગુજરાતમાં સામાજિક શાંતિ-સલામતીને ખેલેલ પહોંચાડવાના કેટલાંક તત્વોના પ્રયાસોને મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈના નેતૃત્વમાં રાજ્ય સરકારે મક્કમતાથી નાકામયાબ બનાવ્યા છે તેની પણ તેમણે પ્રશંસા કરી હતી.

શ્રી સુશીલકુમાર મોદીએ બિહાર અને છઠ પૂજા ઉત્સવને એકભીજાના પર્યાય અને બિહારની આગવી ઓળખ ગણાવતા પ્રકૃતિ-પર્યાવરણ રક્ષા-સ્વચ્છતાનો સંદેશ અપનાવનારા આ તહેવારને ઉદ્ઘાટન શુદ્ધતા-સ્વચ્છતાનો તહેવાર બનાવવા અપીલ કરી હતી. તેમણે “સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી”ની તેમની મુલાકાતને અવિસરણીય ગણાવી હતી અને આ સ્ટેચ્યુ વિશ્વની આઠમી અજ્ઞાયબી તરીકે વિશ્વને એકતાનો સંદેશ આપનારું છે તેમ ઉમેર્યું હતું. તેમણે કેવડિયામાં “એક ભારત-શ્રેષ્ઠ ભારત” ભવન અંતર્ગત વિવિધ રાજ્યોના ભવન-નિર્માણમાં બિહારનું પણ ભવન બનાવવાની ખાતરી આપી હતી.

**વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દ્વારા ખેડૂતોની આવક બમણી કરવાનો નિધિર કર્યો છે,
જેના ભાગરૂપે કિસાન સંપદા યોજના કાચાનિવિત કરી છે - શ્રી પરસોતમભાઈ રૂપાલા**

**ગુજરાતના ખેડૂતોની ખેતપેદાશો-ભાગાચતી પાકોના સંગ્રહક્ષમતાવર્ધન માટે
૨૦૨૨ સુધીમાં કોલ સ્ટોરેજ સંગ્રહક્ષમતા ૩૦ લાખ મેટ્રિક ટન કરવાની નેમ
- મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી**

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ખેડૂતોની ખેતપેદાશો અને ભાગાચતી પાકોના સંગ્રહક્ષમતાવર્ધન માટે રાજ્યમાં ૨૦૨૨ સુધીમાં હાલની કોલ સ્ટોરેજ સંગ્રહક્ષમતા વધારીને ૩૦ લાખ મેટ્રિક ટન કરવાની નેમ વ્યકત કરી છે. આ સંદર્ભમાં તેમણે કહું કે પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ ૨૦૨૨ સુધીમાં ખેડૂતોની આવક બમણી કરવાનો જે સંકલ્પ સેવ્યો છે તેમાં ગુજરાત અગ્રેસર રહેવા પ્રતિબદ્ધ છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કહું કે, રાજ્યમાં મલ્ટી કોમોડિટી કન્ટ્રોલ એટમોસ્ફિયર ટેક્નોલોજી સાથેના કોલ સ્ટોરેજ ઉભા કરવા રૂ. ૫૦ કરોડનું પ્રાવધાન રાજ્યના બજેટમાં કરવામાં આવ્યું છે. મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કેન્દ્રીય કૃષિ કલ્યાણ રાજ્યમંત્રી શ્રી પરસોતમ રૂપાલાજીની ઉપસ્થિતિમાં મહાત્મા મંદિર ખાતે આયોજિત ઇન્ટરનેશનલ એક્ઝિબિશન

- મલ્ટી કોમોડિટી કન્ટ્રોલ એટમોસ્ફિયર ટેક્નોલોજી સાથેના કોલ સ્ટોરેજ માટે રૂ. ૫૦ કરોડનું પ્રાવધાન બજેટમાં કર્યું છે
- ૨૦૨૨ સુધીમાં કિસાનોની આવક બમણી કરવાના પ્રધાનમંત્રીશ્રીના સંકલ્પમાં REFCOLD ઉત્કૃષ્ટ પ્રદાન કરી શકે
- ગુજરાતમાં ઉભુ થી વધુ પોટેટો કોલ સ્ટોરેજ- ૧૪૦થી વધારે મિક્સ કોમોડિટી કોલ સ્ટોરેજ કાર્યરત છે
- વાયબ્રાન્ટ-૨૦૧૮માં જોડાઈ નેટવર્કિંગનો લાભ લેવા ઈજન

એન્ડ કોન્ફરન્સ ઓન કોલ ચેઈન, ઇન્ડસ્ટ્રીયલ રેફિઝરેશન અને રિફર ટ્રાન્સપોર્ટને ખુલ્લાં મૂક્યું હતું. આ ટ્રિદિવસીય રેફકોલ EECOLD પ્રદર્શનીમાં ભારતનાં રાજ્યો ઉપરાંત દુનિયાના વિવિધ દેશોના ૧૦૦થી વધુ એક્ઝિબિટર્સ ભાગ લઈ રહ્યા છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું કે, ખેડૂતની ખેતપેદાશથી લઈને કૂડ પ્રોડક્ટ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ સુધીની સમગ્ર વેલ્યુચેન્સમાં આજે રેફિઝરેશન ફેસેલિટીઝ અને કોલ સ્ટોરેજની ભૂમિકા લગાતાર વધતી રહી છે.

અગાઉ આવી સુવિધાઓના અભાવે ખેડૂતને પોતાનાં ઉત્પાદનો બહુ નજીવા ભાવે વેચી દેવા પડતા અને આર્થિક નુકસાન વેઠવા વારો આવતો એમ પણ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કહું કે હવેનો સમય બદલાયો છે. કેન્દ્રની વર્તમાન

NDA સરકાર કિસાનોની આવક ૨૦૨૨ સુધીમાં બમણી કરવાના ધ્યેયમંત્ર સાથે પ્રોડક્ટિવિટી સાથોસાથ પ્રોડક્ટિબિલિટીને પણ અહેમિયત આપે છે.

આ સંપૂર્ણ પ્રક્રિયામાં કોલ ચેઈન અને રેફિજરેશન ફેસેલિટીઝ મહત્વનું પરિબળ છે, એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાત દૂર્ધ, ફળ-ફળાદી, શાકભાજ અને સી-પ્રોડક્ટ્સ જેવી હાઈલી પેરીશેબલ ફૂડ પ્રોડક્ટના ઉત્પાદનમાં અગ્રણી છે. તેની ભૂમિકા આપતાં કહું કે, રાજ્ય સરકાર કોલ સ્ટોરેજ ફેસેલિટીઝને પ્રોત્સાહન માટે આગળ વધી રહી છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ રાજ્યમાં ઉઠ્યે થી વધુ પોટેટો કોલ સ્ટોરેજ તેમજ ૧૪૦થી વધારે મિક્સ કોમોડિટી કોલ સ્ટોરેજ છે તેની છણાવટ કરતાં કહું કે, કોલ સ્ટોરેજ, પેક હાઉસ, ઈરિડિયેશન પ્લાન્ટ સ્થાપવા રૂ. ૫ કરોડ સુધીની સબસીડી તેમજ કૃષિ ઉત્પાદનોની અંતરરાષ્ટ્રીય નિકાસને વેગ આપવા એર કાર્ગો-સી.કાર્ગો માટે રૂ. ૧૦ લાખ સુધીની ટ્રાન્સપોર્ટશન સબસીડી પણ આપવામાં આવે છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતને ઉર્વરા ભૂમિ ગણાવતાં આ કેન્દ્રરન્સ-એક્ઝિબિશનમાં સહભાગી થયેલા એક્ઝિબિટર્સને રાજ્યના ૧૬૦૦

ક્રી. દરિયાકંઠ કોલ ચેઈન વૃદ્ધિનો તેમજ સૌર ઊજના વિનિયોગથી કોલ સ્ટોરેજ-રેફિજરેશન સુવિધાઓના ખર્ચને ઓછો કરવાની વ્યૂહાત્મકતાનો પણ

લાભ લેવા ગુજરાતમાં આવવા આખ્વાન કર્યું હતું. તેમણે આગામી જાન્યુઆરી-૨૦૧૮ની વાયબ્રાન્ટ સમિટમાં પણ આ એક્ઝિબિટર્સ મુલાકાત લઈ નેટવર્કિંગનો વાપક લાભ લે તેવી અપીલ કરી હતી.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ આ કેન્દ્રરન્સ અને પ્રદર્શની નવીનતમ ટેક્નોલોજી, ભવિષ્યના પડકારોને પહોંચી વળવાના નવા આયામોના વિચારમંથનનું સક્ષમ પ્લેટફોર્મ બનશે તેવો વિશ્વાસ દર્શાવ્યો હતો.

કેન્દ્રીય કૃષિ કલ્યાણ અને પંચાયત રાજ્ય મંત્રી શ્રી પરસોતમભાઈ રૂપાલાને દેશ-વિદેશમાંથી રેફ કોલ-૨૦૧૮ ઇન્ડિયામાં ભાગ લેવા આવેલા પ્રતિનિધિઓને આવકારતાં કહું કે, જેતીની સાથે-સાથે ડેરી ઉદ્યોગ પણ આ ક્ષેત્રે વધુ બળવત્તર બને તે માટે આપણે પ્રયાસો કરવા પડશે. ગુજરાતનું અમૂલ્ય ડેરી પ્રોડક્ટ ટેસ્ટ ઓફ ઇન્ડિયા બની ગયું છે. તેમણે કહું કે, વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી દ્વારા ખેડૂતોની આવક બમણી કરવાનો નિર્ધાર કર્યો છે, જેના ભાગરૂપે કિસાન સંપદા યોજના કાર્યાન્વિત કરી છે. તેનો મહત્વમ લાભ

ખેડૂતો અને લોકો લઈ શકે તે માટે જાગૃતિની સાથે સાથે કોલ સ્ટોરેજ, રેફિજરેશન ક્ષેત્રે સંકળાયેલા લોકોએ પણ સક્રિય યોગદાન આપવું જોઈએ.

તેમણે ઉમેર્યું કે, ગુજરાતમાંથી કેરી સહિત વિવિધ ફળો, શાકભાજની નિકાસ થાય છે તેમાં રેફિજરેશન ઉદ્યોગની મહત્વની ભૂમિકા રહી છે. રાજ્યમાં ચીકુનું વધુ ઉત્પાદન થાય છે ત્યારે ચીકુનો ટેસ્ટ વિશ્વાસ લોકો સુધી પહોંચે એવા પ્રયાસો કરીશું તો કાર્યક્રમ ચોક્કસ ફળીભૂત નીવડણી.

તેમણે કહું કે, વડાપ્રધાનશ્રી દ્વારા સૌનો સાથ સૌનો વિકાસના મંત્રને ચરિતાર્થ કરવા માટે કેન્દ્ર સરકારે સ્ટાર્ટઅપ ઇન્ડિયા, ડિજિટલ ઇન્ડિયાના નવા નવા આયામો હાથ ધર્યા છે. એમાં પણ આ ટેક્નોલોજી વધુ ને વધુ ઉપયોગી નીવડણે એવી આશા વ્યક્ત કરી હતી. તેમણે ગ્લોબલ વોર્મિંગના પ્રશ્નને નાથવામાં પણ આ કાર્યક્રમ મહત્વનો બની રહે તેવું મનોમંથન કરવા અનુરોધ કર્યો હતો. રેફકોલ ઇન્ડિયાના ચેરમેન શ્રી પંકજ ધારકરે સ્વાગત પ્રવચનમાં તા. ૨૨ થી ૨૪ નવેમ્બર દરમિયાન યોજાનારી રેફકોલ ઇન્ડિયાની વિસ્તૃત વિગતો આપી હતી. તેમજ ઇશરે દ્વારા યોજાતી વિવિધ પ્રવૃત્તિઓની વિગતો આપી હતી.

સુરત જિલ્લાના માંગરોળ ખાતે ગુજરાતના પ્રથમ

‘કૂડ એગ્રો ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર મેગા કૂડ પાર્ક’નો મુખ્યમંત્રીશ્રી વિજયભાઈ રિપાણીના હસ્તે પ્રારંભ

વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના સંકલ્પને સાકાર કરવા ગુજરાતમાં રૂ.૧૨૦ કરોડના ખર્ચે કૂડ એગ્રો પ્રોસેસિંગ પાર્ક બનાવાયો છે - શ્રીમતી હરસિમરત કૌર ભાદલ

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારના સહયોગ વડે સુરત જિલ્લાના માંગરોળ તાલુકાના શાહ ગામ ખાતે ૭૦ એકર વિસ્તારમાં રૂ.૧૨૦ કરોડના ખર્ચે નિર્મિત ગુજરાતના ‘કૂડ એગ્રો ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર મેગા કૂડ પાર્ક’નું લોકાર્પણ કરી, જગતનો તાત રૂએ દિન રાત નહીં, પણ ખરા અર્થમાં જગતનો તાત બની રહે એ દિશામાં સરકાર સંકલ્પબદ્ધતા સાથે આગળ વધી રહી હોવાનું જણાયું હતું.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ કેન્દ્રીય કૂડ ઇન્ફસ્ટ્રીજ મંત્રી શ્રીમતી હરસિમરત કૌર ભાદલ, કેન્દ્રીય કૂડ ઇન્ફસ્ટ્રીજ વિભાગના રાજ્યમંત્રી સાધ્વી નિરંજન જ્યોતિ, આદિજ્ઞતિ વિકાસમંત્રી શ્રી ગણપતસિંહ વસાવા સાથે કૂડ પ્રોસેસિંગ એકમની મુલાકાત લીધી હતી.

જગતના તાતની આવક બમણી કરવાના સંકલ્પને દોહરાવતાં મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાયું હતું કે,

વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ એક વિઝન સાથે ખેડૂત સાધન-સંપત્ત બને એ દિશામાં અનેક કાંતિકારી પગલાંઓ લીધાં છે. ખેડૂતના પાકની જાળવણી સાથે, મૂલ્યવૃद્ધિ, માર્કેટિંગની વ્યવસ્થા કરીને, એગ્રો પોલિસી બનાવી છે. ખેડૂતો વધુ સમૃદ્ધ બને એ દિશામાં રાજ્ય સરકાર પ્રકલ્પોને સાકાર કરીને, ગુજરાતની વિકાસની ગતિમાં ખેડૂતોની ભૂમિકાની મહત્વાની હતી.

રાજ્ય સરકારે ખેડૂતોના હિત માટે અનેક કદમ ઉઠાવ્યાં છે, દશ વર્ષમાં ૬૦૦ થી વધુ કોલ સ્ટોરેજ ગુજરાતમાં છે. કૂડ ઇન્ફસ્ટ્રીજ ક્ષેત્રે રૂ.૩૫૦ હજાર કરોડનું રોકાણ થયું છે, આવનારા વાયબ્રન્ટ સમિટ-૨૦૧૮ માં રૂ.૫૦૦ હજાર કરોડનું રોકાણ થશે, એમ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ સંકલ્પબદ્ધતા સાથે જણાયું હતું.

ગુજરાતના ખેડૂતોને સાધનસંપત્ત બનાવવાનો નિર્ધાર વ્યક્ત કરતાં મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાયું હતું કે, ખેડૂતોને

શૂન્ય ટકાના દરે લોન, સ્લિંચાઈ માટે માણખાકીય સવલતો, જ્યોતિગ્રામ યોજના હેઠળ ખેડૂતોને સમયસર વીજળી સાથે ગામ, શહેર, ગુજરાત સુખી સંપત્ત બને એ દિશામાં ગુજરાત દિશાસૂચક બન્યું છે.

ગુજરાત એગ્રો ઇન્ફસ્ટ્રીજ કેરી, દાડમ, ખારેક વગેરેમાં સુવ્યવસ્થિત આયોજન સાથે, પ્રોસેસિંગ કરીને ખેડૂતોને મૂલ્યવર્ધિત ઊપજ મળે એ માટે વેલ્યુ એડિશનનાં મહત્વનાં કદમ ઉઠાવ્યાં છે. કૃષિકોરમાં કાંતિ લાવીને કૂડ પ્રોસેસિંગ ક્ષેત્ર ગુજરાતના ખેડૂતો માટે આશીર્વાદરૂપ બનશે, તે મ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ દફ્તા સાથે જણાયું હતું.

કેન્દ્રીય કૂડ પ્રોસેસિંગ ઇન્ફસ્ટ્રીજના મંત્રી શ્રીમતી હરસિમરત કૌર ભાદલે પૂ. મહાત્મા ગાંધી અને સરદાર વલલભભાઈ પટેલની પવિત્ર ધરતી સાથે પંચાબ સાથે જૂનો નાતો રવ્યો હોવાનું જણાયું હતું. તેમણે કહ્યું કે, વડાપ્રધાનશ્રીના સંકલ્પને સાકાર કરવા ગુજરાતને રૂ.૧૨૦ કરોડ કરોડ કૂડ એગ્રો પ્રોસેસિંગ પાર્ક આપ્યો છે. કૂડ મંત્રાલયે રૂ.૫૦ કરોડ આપ્યા છે, જેના કારણે ખેડૂતોને તેની ઊપજની મૂલ્યવૃદ્ધિના કારણે આવકમાં ઉમેરો થશે, કારણ કે રો-મટીરિયલ્સ ખેડૂતોની ઊપજ છે.

કૂડપાર્ક થકી યુવાનો માટે શેરજગારીનું પણ નિર્માણ થશે. ગુજરાતમાં બે એગ્રો પ્રોસેસિંગ ઇન્ફસ્ટ્રીજ કૂડ પાર્ક નિર્માણ પૈકી બીજો મહેસૂણામાં બનશે. આ ઉપરાંત ગુજરાતમાં ૧૮ કોલ સ્ટોરેજ, ૧૩ કૂડ ટેસ્ટોંગ લેબ, એક મીની કૂડ પાર્ક, સાત બેકવર્ક-ફોરવર્ક લીંક્જનું આપ્યોજન છે.

ખેડૂતોની આવક બમણી કરવા

વડાપ્રધાનશ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વ હેઠળ ઐતિહાસિક કદમ કેન્દ્ર સરકારે ઉઠાવ્યાં છે, વિશ્વની ફાસ્ટેસ્ટ ગોર્યું એકોનોમી સાથે ભારત દેશ આગળ વધી રહ્યો છે. કૂડ પ્રોસેસિંગ માટે રૂ.૪૫ હજાર કરોડની ફાળવણી કરી હોવાનું કેન્દ્રીય કૂડ એંગ્રેન્ડસ્ટીઝ મંત્રીશ્રી અંજાણાયું હતું. તેમણે ઉમેર્યું હતું કે, કોલ સ્ટોરેજ માટે રૂ.૧૦ કરોડ, પ્રોસેસિંગ કૂડ યુનિટ માટે રૂ.૫ાંચ કરોડ, મીની કૂડ પાર્ક માટે રૂ.૩૫ કરોડ અને બેકવર્ટ-ફોર્વર્ક લીક યોજના હેઠળ નાના-મોટા ખેડૂતોને સહાય આપવામાં આવે છે, તેનો લાભ લેવા અનુરોધ કર્યો હતો.

કેન્દ્રીય કૂડ ઈન્ડસ્ટ્રીઝના રાજ્યમંત્રી સાધીની નિર્ણયન જ્યોતિએ પૂ. મહાત્મા ગાંધીજીને નમન કરીને જણાયું હતું કે, ગુજરાત એ જ ધરતી છે, જ્યાંથી દેશની આજાદીનું બ્યુગલ કૂંકાયું હતું. એવી ધરતી પર વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના સંકલ્પને સાકાર કરતા રાજ્યના પ્રથમ કૂડ પ્રોસેસિંગ પાર્કનું નિર્માણ થયું છે. ખેડૂતોની આવક બમાણી કરવાના સંકલ્પને પૂરો કરવા આ સરકાર જરૂરી આગળ વધી રહી છે. કૂડ પ્રોસેસિંગ ઉદ્ઘોગને વેગ સાથે લોકોને રોજગારીનો અવસર મળ્યો છે. કૂડ પ્રોસેસિંગ ક્ષેત્રે ભારતે અનેક કામયાબીઓ હાંસલ કરી છે. રાજ્યના મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી ગુજરાતમાં કૂડ પ્રોસેસિંગ ક્ષેત્રે વેગવંતુ બનાવવા પ્રયાસ કરી રહ્યા છે, તે અભિનંદનને પાત્ર છે. આદિજીતિ વિકાસમંત્રી શ્રી ગણપતસિંહ વસાવાએ કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારને અભિનંદન પાઠ્યાં હતાં. તેમણે જણાયું હતું કે, રાજ્યનો પ્રથમ કૂડ પાર્ક આદિવાસી ક્ષેત્રમાં નિર્માણ થયો છે. સુરત જિલ્લાના ખેડૂતો માટે સોનેરી અવસર આવ્યો છે. વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીનો વર્ષ ૨૦૨૨ સુધી ખેડૂતોની આવક બમાણી

ગુજરાતને બેસ્ટ એન્જિનિયર સ્ટેટ એવોર્ડ એનાયત

‘ઈન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ કૂડ એન્ડ એન્જિનિયર’ નવી દિલ્હી દ્વારા ‘૧૧માં ગલોબલ એન્જિનિયર લીડરશીપ સમિટ એન્ડ લીડરશીપ એવોર્ડ-૨૦૧૮’ના કાર્યક્રમમાં નવી દિલ્હી ખાતે ગુજરાત રાજ્યને ‘બેસ્ટ એન્જિનિયર એવોર્ડ’ એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો. ગુજરાત રાજ્ય વતી આ એવોર્ડ કૂષી મંત્રી શ્રી આર.સી.ફણ્ડુએ કેન્દ્રીય ગૃહ મંત્રીશ્રી રાજનાથ સિંહના હસ્તે સ્વીકાર્યો હતો. ઈન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ કૂડ એન્ડ એન્જિનિયર દ્વારા પ્રાયોરિટી ગલોબલ એન્જિનિયર લીડરશીપ એવોર્ડની પસંદગી પ્રક્રિયા અંતર્ગત હરિતકાર્તિના પ્રાણેતા પ્રો. એમ. એસ. સ્વામીનાથના અધ્યક્ષસ્થાને રચિત જયુરી દ્વારા રાજ્યની ‘બેસ્ટ એન્જિનિયર સ્ટેટ એવોર્ડ’ માટે પસંદગી કરવામાં આવેલ.

ગુજરાત કૂષી ક્ષેત્રે નવા આયામો અપનાવવામાં અને નવી પહેલ કરવામાં હંમેશાં અગ્રેસર રહ્યું છે. ગુજરાત રાજ્યએ કૂષીક્ષેત્રે વિવિધ અભિગમ અપનાવી કૂષીક્ષેત્રે અમાપ સફળતાઓ હાંસલ કરી છે. કૂષી મહોત્સવ, સોઈલ હેલ્પ કાર્ડ, જળસંચય, સૂક્ષ્મ પિયત, બાગાયત, પોસ્ટ હાર્વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ, તેરી અને પશુપાલન થકી ગુજરાત રાજ્યે એક નવી દિશા ચીંધી છે. છેલ્લાં બે થી ગ્રાન્વર્સમાં પણ ગુજરાત રાજ્ય કૂષીક્ષેત્રે નવી તકનીક અપનાવવામાં અને કૂષીક્ષેત્રનો વિકાસ ટકાવી રાખવા માટે કટિબદ્ધ રહ્યું છે. કપાસ રાજ્યનો મહત્વનો પાક છે અને રાજ્યની કૂષી આવકમાં મહત્વનો ફાળો ધરાવે છે. છેલ્લાં થોડાં વર્ષોમાં બી.ટી. કપાસ સામે ગુલાબી ઈયણ એટલે કે પિક બોલવોર્મ દ્વારા પ્રતિરોધકતા કેળવી લેવામાં આવતાં કપાસ સામે નવો ખતરો ઉપસ્થિત થયો હતો, પરંતુ રાજ્યના કૂષી વિભાગ દ્વારા આ માટે કૂષી વિસ્તરણ અને ગુલાબી ઈયણના નિયંત્રણ માટે સંકલિત અભિગમ અપનાવવામાં આવતાં રાજ્યએ ગુલાબી ઈયણનું સફળતાપૂર્વક નિયંત્રણ કરવામાં સફળતા હાંસલ કરી છે. નવી ટેક્નોલોજી અપનાવવામાં ગુજરાત હંમેશા અગ્રેસર રહ્યું છે. રાજ્ય દ્વારા કૂષીક્ષેત્રે સેટેલાઈટ ઈમેજસ, શ્રીઆઈએમ મેપિંગ અને યુએવીના ઉપયોગથી ટેક્નોલોજી બાબતે હરણફાળ ભરી છે.

કરવાનો સંકલ્પ સાકાર થઈ રહ્યો છે. મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જગતના તાતની ચિંતા કરી છે. કેન્દ્ર-રાજ્ય સરકાર ખેડૂતોની હિતકારી સરકાર છે. ખેડૂતો સમૃદ્ધ બને તે માટે સિંચાઈ સુવિધા માટે રૂ.૪૫૦૦ કરોડ ફાળવવામાં

આવ્યા છે, જેનું કાર્ય થઈ રહ્યું છે. મંત્રીશ્રીએ ટેકાના ભાવની ડાંગરની ખરીદી, સિચાઈ પિયાવાની વ્યાજ માફી અને નહેરોના નવીનીકરણ અંગેનો ચિત્તાર પણ આવ્યો હતો.

ઇન્ડિયા ટુકડે સ્ટેટ ઓફ દિસ્ટેટ કોન્કલેવ-૨૦૧૮ : ગુજરાતને બેસ્ટ ઇન્ડસ્ટ્રીયર એવોર્ડ

ગુજરાત દેશનાં અતિ જડપી વિકાસ પામતાં રાજ્યોમાં અગ્રેસર છે, રાજ્યના ખૂણે-ખૂણે વિકાસનાં ફળો પહોંચ્યાં છે - મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણી

મુખ્યમંત્રી શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતમાં વિકાસનાં ફળો રાજ્યના હેરેક ખૂણામાં પહોંચાડીને ગુજરાતને દેશમાં ડેવલપમેન્ટનું રોલ મોડેલ બનાવ્યું છે તેમ ગૌરવસહ જણાવ્યું છે. તેમણે ઉમેર્યું કે, માત્ર ઉદ્ઘોગો જ નહિ, આરોગ્ય, શિક્ષણ, લઘુ ઉદ્ઘોગ ક્ષેત્ર તથા મહિલા સશક્તિકરણ જેવા વિષયોમાં પણ ભાવિ દીર્ઘદિનિ સાથે ગુજરાત શ્રેષ્ઠ રાજ્ય બનીને દેશનાં અતિ જડપી વિકસિત રાજ્યોમાં અગ્રેસર બન્યું છે. નવી દિલ્હીમાં ઇન્ડિયા ટુકડે કોન્કલેવ-૨૦૧૮ અંતર્ગત 'બેસ્ટ ઇન્ડસ્ટ્રીયર એવોર્ડ' મુખ્યમંત્રીશ્રીને ઉપરાખ્રપતિ શ્રી વેંકેયા નાયદુના હસ્તે એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ આ એવોર્ડ સ્વીકારતાં રાજ્યના સામાજિક, આર્થિક સમાંતર વિકાસની ભૂમિકા આપી હતી. તેમણે કહ્યું કે, પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની સંકલ્પનાનું શ્રેષ્ઠ રાજ્ય ગુજરાતને બનાવવાની દિશા અમે લીધી છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ જણાવ્યું કે ગુજરાત રૂપસ એન્ડ ફાર્માસ્યુટિકલ્સ, તેરી, એન્જિનિયરિંગ, ટેક્સાઈલ્સ વગેરે ક્ષેત્રમાં નેશનલ લીડર છે.

ગુજરાત મેન્યુફેક્ચરરીંગ હબ તરીકે જાણીતું છે. એટલું જ નહિ, વર્ક કલાસ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ઇન્ડસ્ટ્રીયર, વર્ક કલાસ વોટર ઇન્ડસ્ટ્રીયર અને વર્ક કલાસ રોડ નેટવર્ક પણ ગુજરાતના વિકાસનાં આગવાં પરિમાણ છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ કહ્યું કે, સરદાર સાહેબની વિશ્વની સૌથી ઊંચી પ્રતિમા સ્ટેચ્યુ ઓફ યુનિટી સમગ્ર રાઝ્યનું ગૌરવ બની છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ રાજ્યના પોર્ટ સેકટરની સિદ્ધિઓ અને વિશેષતાઓનો ઉલ્લેખ કરતાં જણાવ્યું કે, દેશના મોટા ભાગના માલ-સામાનની આયાત-નિકાસ ગુજરાતનાં ૪૮ જેટલાં બંદરો પરથી થાય છે.

૧૯૮૫પમાં કુલ ૪૭૫ લાખ મેટ્રિક ટન કાર્ગો હેન્ડલીંગની સામે આજે ૪૪૦૦ લાખ મે.ટન ૧૦૩ાંથી કાર્ગો

હેન્ડલીંગ ગુજરાતનાં બંદરો કરે છે.

૧૯૮૮માં દેશનું સૌ પ્રથમ ખાનગી પોર્ટ પીપાવાવમાં વિકસિત કરવામાં આવ્યું છે. આ ઉપરાંત ૨૦૦૧માં દહેજમાં દેશનું પ્રથમ ડેમિકલ ટર્મિનલ ગુજરાતે વિકસાવ્યું છે. દહેજ હવે તો દેશનું ફસ્ટ LNG ટર્મિનલ સાથે મલ્ટીપ્રાપ્ત પોર્ટ બન્યું છે.

રાજ્ય સરકારની પ્રો-એક્ટિવ પોલિસીઝ અને દાખિંગ નેતૃત્વને કારણે પોર્ટ સેકટરના વિકાસને નવી ગતિ મળી છે એમ પણ મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ઉમેર્યું હતું.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ ગુજરાતના વિશ્વસ્તરીય ઈરીગેશન ઇન્ડસ્ટ્રીયર વિષેની પ્રસ્તુતિમાં કહ્યું કે વર્ષ ૧૯૮૫પમાં રાજ્યમાં માત્ર ઉપ લાખ ડેક્ટર જમીન માટે સિચાઈ સુવિધા ઉપલબ્ધ હતી, જે હાલમાં વધારીને ૧૫૮.૧ લાખ એકર વિસ્તાર સુધીની થઈ છે. “સૌની યોજના”ના અસરકારક અમલ દ્વારા સૌરાષ્ટ્ર અને કચ્છમાં પીવાના પાણીની અછતની સમસ્યા દૂર થઈ છે.

મુખ્યમંત્રીશ્રીએ ઉદ્ઘોગ ક્ષેત્રે શ્રેષ્ઠ ઇન્ડસ્ટ્રીયર અંગેની ભૂમિકા આપતાં કહ્યું હતું કે ગુજરાત મેન્યુફેક્ચરરિંગ હબ છે. માંડલ-બેચરાજ SIE (સ્પેશિયલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ રીજન) વિશ્વનાં સૌથી મોટા ઓટો હબ તરીકે ઊભરી રહ્યા છે. મારૂતિ-સુજુકી દ્વારા આ વિસ્તારમાં ૩૮,૦૦૦ કરોડનું રોકાણ કરવામાં આવ્યું છે. આ વિસ્તાર દિલ્હી-મુંબઈ ફેરી કોરિડોરો ભાગ છે તેથી વ્યૂહાત્મક રીતે ખૂબ મહત્વ ધરાવે છે.

શ્રી વિજયભાઈ રૂપાણીએ જણાવ્યું કે, ધોલેરા સ્પેશિયલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ રીજન

ઈન્ડિસ્ટ્રીક્યર ક્ષેત્રે નવીન દિશા આપશે. ૮૨૦ થી વધારે સ્ક્વેર ડિલોમીટર વિસ્તારને વિકસિત કરવામાં આવી રહ્યો છે જે સિંગાપોરના કુલ વિસ્તાર કરતાં પણ વધું છે. સરકાર દ્વારા હક્કારાત્મક નીતિ અને યોજનાઓ દ્વારા સર્વિસ સેક્ટરને પ્રોત્સાહન આપી રહ્યા છીએ, જેનાથી નજીકના ભવિષ્યમાં તેનાં સારાં પરિણામો પ્રાપ્ત થશે એમ તેમણે ઉમેર્યું હતું.

વીજ ક્ષેત્રે ગુજરાત સરખસ સ્ટેટ છે અને તે મોટી સિદ્ધિ છે. આજે ગુજરાતમાં ૧ લાખ મિલિયન યુનિટ્સ વીજળીનું ઉત્પાદન થાય છે. વર્ષ ૧૯૮૫માં માત્ર ઉહૃતુર મિલિયન યુનિટ્સ ઉત્પાદન થતું હતું. રાજ્ય સરકાર દ્વારા દરેક ધરમાં ૨૪ કલાક વીજળી પૂરી પાડવામાં આવી રહી છે. બેડૂતોને ગ્રાની ૮ કલાક વીજળી ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવી રહી છે. તેમણે કોન્કલેવમાં આરોગ્ય ક્ષેત્ર, શિક્ષણ ક્ષેત્ર, સિંચાઈ ક્ષેત્ર ઈન્ડિસ્ટ્રીક્યર વગેરે વિશે પણ વિશેદ છિણાવટ કરી હતી.

મુખ્યમંત્રીશીએ ગુજરાતના નાગરિકો અને તેમના સાહસિકપણા વિશે તેમજ વિવિધ પરિમાણો પર ગુજરાતની સફળતામાં યોગદાન આપવાના પ્રયત્નો પર પણ ભાર મૂક્યો હતો. મુખ્યમંત્રીશીએ કહ્યું કે, આગામી ૧૮-૨૦ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૭ ગાંધીનગરમાં મહાત્મા મંદિર ખાતે વાયબ્રાન્ટ ગુજરાત ગ્લોબલ ઈન્વેસ્ટર્સ સમિટનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે, જેમાં ૧૦ થી વધારે દેશો પાર્ટનર કન્ટ્રી છે. વાયબ્રાન્ટ સમિટમાં ઉદ્ઘોગજગતના અગ્રણીઓ અને ઉદ્ઘોગપત્રાઓ ગુજરાતમાં રોકાણ કરવાના લક્ષ્યાંક સાથે ઇવેન્ટમાં ભાગ લેશે, તેવો વિશ્વાસ તેમણે દર્શાવ્યો હતો.

●

નહેરુ ગાંધી પરિવારે સત્તા અને સંગઠન દાયકાઓ સુધી ધરમાં જ રાયું છે

પ્રધાનમંત્રીશી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ કહ્યું હતું કે નહેરુ ગાંધી પરિવારે સત્તા અને સંગઠન દાયકાઓ સુધી ધરમાં જ રાયું છે. આ સંદર્ભે વિશેષ વિગતો આપતાં શ્રી ભરતભાઈ પંડ્યાએ જણાવ્યું હતું કે આ દેશમાં પ્રધાનમંત્રી તરીકે શ્રી નહેરુજીએ ૧૬ વર્ષ-૨૮૬ દિવસ, શ્રી ઈન્ડિશાજીએ ૧૫ વર્ષ અને ૧૬૦ દિવસ, શ્રી રાજીવ ગાંધી ૫ વર્ષ-૩૨ દિવસ, શ્રી મનમોહનસિંહજી ૧૦૧૭-૪ દિવસ તે સમયે ભાષાચારમાં મૌન, વિશ્વમાં ખરડાયેલી દેશની છબીમાં મૌન, વિકાસમાં અનિર્ણાયક અને બેક સીટ પર શ્રીમતી સોનિયા ગાંધીએ અને રાહુલ ગાંધીએ રાજ ચલાવ્યું છે તે જનતાએ જોયું છે અને કોંગ્રેસ સંગઠનમાં શ્રી નહેરુજી ૧૯૨૯-૩૦, ૧૯૩૬ અને ૧૯૫૧ થી ૧૯૫૪ (૭ વર્ષ), શ્રીમતી ઈન્ડિશાજી ૧૯૫૪ અને ૧૯૭૮થી ૧૯૮૪ (૭ વર્ષ), શ્રી રાજીવ ગાંધી ૧૯૮૫ થી ૧૯૯૧ (૬ વર્ષ), શ્રીમતી સોનિયા ગાંધી ૧૯૯૮ થી ૨૦૧૭ (૧૮ વર્ષ) આમ કુલ ૩૮ વર્ષ કોંગ્રેસનું રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષપદ ધરમાં જ રાયું અને હવે શ્રી રાહુલ ગાંધી અધ્યક્ષ છે. કોંગ્રેસના નહેરુ-ગાંધી પરિવારે ૩૮ વર્ષથી વધુ વર્ષ પ્રધાનમંત્રી તરીકે રાજ કર્યું છે અને શ્રી મનમોહનસિંહજીના બેકસીટ શ્રાઇવિંગના ૧૦ વર્ષ અને કુલ ૪૮ વર્ષ સુધી દેશનું શાસન નહેરુ-ગાંધી પરિવારે ચલાવ્યું અને કોંગ્રેસના સંગઠનમાં ૩૭ વર્ષ કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ નહેરુ-ગાંધી પરિવાર રહ્યો છે. હવે શ્રી રાહુલ ગાંધી રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષપદ ચાલુ છે. આમ કોંગ્રેસ માત્ર નહેરુ-ગાંધી પરિવારની પેઢી બની ગઈ છે. જ્યારે ભાજપની રાષ્ટ્ર એ જ પરિવાર અને વસુપૈવ-કુટુંબમુની ભાવના સાથેના વિચારધારા છે. તેમણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે જ્યારે ભાજપના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ શ્રી અમિતભાઈ શાહ બુથના કાર્યકર્તામાંથી રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ બન્યા છે અને તેમના વિજન અને પરિશ્રમથી આજે ૧૩ કરોડ સભ્યો સાથે વિશ્વમાં સૌથી મોટી રાજકીય પાર્ટી ભાજપ બની છે અને શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વમાં કેન્દ્ર અને ૨૦ રાજ્યોમાં ભાજપની સરકાર બની તેમાં શ્રી અમિતભાઈનું મહત્વનું યોગદાન છે.

શ્રી રાહુલ ગાંધીએ પહેલાં કોંગ્રેસના તાલુકા પ્રમુખ બનાવું જોઈએ તેમ શ્રી પંડ્યાએ જણાવતાં કહ્યું હતું કે, નાની જવાબદારીથી કાર્યકર્તા અને સંગઠનનો અનુભવ મળો તેમાં ઘડતર થતું હોય છે. જો આ પ્રકારનો અનુભવ લીધો હોતો શ્રી રાહુલ ગાંધીએ નેતૃત્વમાં કોંગ્રેસ દેશમાં ૨૮ ચૂંટણી હાર્યાન હોત.

શ્રી શંકરસિંહ વાધેલાએ છેલ્લાં ૨૦ વર્ષથી કોંગ્રેસમાં હતા એટલે કોઈ મુસ્લિમને અધ્યક્ષ બનાવવા જોઈએ તેવી સલાહ ભાજપને આપવાને બદલે તેમણે કોંગ્રેસને આપવી જોઈએ. આમ પણ કોંગ્રેસમાં તેમના મિત્ર અને વર્ષોથી નહેરુ-ગાંધી પરિવાર એવાં કોંગ્રેસના રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષના વર્ષોથી રાજકીય સલાહકાર તરીકે રહ્યા છે. તેમને રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ બનાવવા માટે મદદરૂપ થવું જોઈએ અને દેશની જનતાને યાદ છે કે ભાજપે શ્રી અહુલ કલામને દેશના રાષ્ટ્રપતિ બનાવ્યાં હતાં. તેમશ્રી પંડ્યાએ અંતમાં જણાવ્યું હતું.

૨૬ નવેમ્બર : બંધારણ દિન

કોંગ્રેસે અનેક પ્રખર રાષ્ટ્રભક્તોની ઉપેક્ષા કરી રાષ્ટ્રભક્તો દ્વારા બનાવેલ બંધારણની પણ ઉપેક્ષા કરી

કોંગ્રેસે તેના ૬૦ વર્ષના કુ-શાસનમાં જો કોઈ મહાપાપ આચર્યું હોય તો તે ભારતના આજાદી ચળવણના કાંતિવીરોની યશગાથાને વિસરાવી દેવાનું છે. સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહમાં અગણિત નામી-અનામી વીરોએ પોતાના પ્રાણોની આહુતિ આપી છે. દેશવાસીઓએ એક યા બીજા પ્રકારે બલિદાન આપ્યા છે. આમ છતાં, આજાદી બાદ દેશ પર ખૂબ લાંબો સમય નહેરુ-ગાંધી પરિવારે શાસન ચલાવ્યું. આ સમયગાળા દરમ્યાન એવો કુ-પ્રચાર ચલાવવામાં આવ્યો કે આ પક્ષ અને નહેરુ-ગાંધી પરિવારના કારણે જ આપણને આજાદી મળી હોય ! પરંતુ વાસ્તવિકતા એ છે કે નેવું વર્ષના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રહમાં નહેરુ-ગાંધી પરિવારનો હિસ્સો, દરિયામાં તણાતા એક 'તણાખલા' જેટલો પણ નથી. ઉલટાનું નહેરુ-ગાંધી પરિવારે આ દેશને વિકાસના માર્ગ લઈ જવાને બદલે ઉલટી દિશામાં લઈ જવાનું કાર્ય કર્યું હોય તેમ લાગે છે. કોંગ્રેસના ૬૦ વર્ષના કુ-શાસનને કારણે દેશે ૬૦ વર્ષથી અવળી દિશામાં મંડાણ કર્યા હોય તેમ આજે લાગે રહ્યું છે.

હમણાં હમણાં કોંગ્રેસના નેતાઓમાં ખોટા ગપગોળા ફેલાવવાની જાણે એક ફેશન થઈ પડી હોય તેમ લાગે છે. જ્યારથી કેન્દ્રમાં શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વ હેઠળની ભાજપ સરકાર કાર્યરત છે ત્યારથી

બાળકબુદ્ધિ રાહુલ ગાંધી એવી ભામક વાત કરી રહ્યા છે કે આ સરકાર બંધારણનું અપમાન અને અવહેલના કરી રહી છે. રાહુલ ગાંધીને એ વાત કોણ સમજાવે કે કેન્દ્રમાં જ્યારે જ્યારે બિનકોંગ્રેસી સરકાર આવી છે ત્યારે જ બંધારણનું અને લોકશાહીનું જતન થયું છે.

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી જ્યારે ગુજરાત રાજ્યના મુખ્યમંત્રી હતા ત્યારે ૨૬ નવેમ્બર, બંધારણ દિન નિમિત્તે ગુજરાતમાં બંધારણને હાથીની અંભાડી ઉપર મૂકી, પ્રજાજનો વચ્ચે તેને સન્માનિત અને લોકપ્રિય કર્યું હતું. કેન્દ્રમાં માન. શ્રી અટલ બિહારી વાજપેયીજીના નેતૃત્વ હેઠળના એનીએ શાસનમાં બંધારણ મુજબના શાસનનું અને લોકશાહી મૂલ્યોનું પૂર્ણ જતન થયું હતું. આજે શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના નેતૃત્વ હેઠળ ભાજપા શાસનમાં પણ બંધારણ અને લોકશાહીનાં મૂલ્યોનું અમલીકરણ થાય છે. આજાદી બાદ દેશમાં લગભગ પાંચ દાયકા સુધી કોંગ્રેસનું શાસન રહ્યું છે. આ શાસનકાળ દરમિયાન કોંગ્રેસે ભારતના પવિત્ર બંધારણના પાયારુપ સિદ્ધાંતોની ખૂબ અવહેલના કરી છે, તેને ધરાશાયી કરવાનું મહાપાપ કોંગ્રેસે આચર્યું છે.

શ્રેષ્ઠ બંધારણ

ભારતને આજાદી મળી તે પહેલાં સન ૧૯૪૬થી જ દેશના બંધારણની

રચના કરવાની પૂર્વતૈયારી થઈ ચૂકી હતી. તે સમયે દેશના શ્રેષ્ઠ વ્યક્તિઓની નિમણૂકો બંધારણસભાના સત્ય તરીકે કરવામાં આવી હતી. ખૂબ મનોમંથનને અંતે શ્રેષ્ઠ લોકતંત્ર ધરાવતા ભારત દેશનું વિશાળ બંધારણ ઘડી કાઢવામાં આવ્યું. ડૉ. આંબેડકરની આગેવાની હેઠળની રચાયેલી બંધારણસભાએ ત્રણ વર્ષની મહેનતના અંતે રચાયેલ બંધારણને ૨૬ નવેમ્બર ૧૯૪૮ના દિને સુપરત કર્યું. તેનો અમલ ૨૬ મી આન્યુઆરી, ૧૯૫૦થી કરવામાં આવ્યો.

આપણા બંધારણનો આરંભ 'આમુખ'થી થાય છે. આમુખના આરંભમાં જ 'વીથ પીપલ ઓફ ઇન્ડિયા' એવા શર્જસમૂહથી થાય છે.

આમુખમાં આપણા રાજ્યશાસનના પાયારુપ સિદ્ધાંતોનો અને જે ધ્યેયો આપણે સિદ્ધ કરવાના છે તેનો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે. આપણે એક લોકશાહી, બિનસાંપ્રદાયિક અને પ્રજાસત્તાક દેશ છીએ, એનો સ્પષ્ટ ઉલ્લેખ આમુખમાં કરવામાં આવ્યો છે. બંધારણની પહેલી કલમમાં આપણે એક 'સંઘ રાજ્ય' (સમવાયી રાજ્ય) છીએ, એની પણ સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી છે. આમ, આપણા રાજ્યશાસનના ચાર પાયારુપ સિદ્ધાંતો લોકશાહી, પ્રજાસત્તાક, બિનસાંપ્રદાયિકતા અને સંઘ રાજ્ય સ્વીકારવામાં આવ્યા છે.

નહેરુને બંધારણ વિદેશીના વાયે ભનાવવું હતું

તત્કાલીન વડાપ્રધાન જવાહરલાલ નહેરુ હંમેશા વિદેશી વિચારો અને વિદેશી સભ્યતાથી પ્રભાવિત રહ્યા છે. પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ અને રહેણીકરણીને અનુસરવાવાળા નહેરુને ભારતનું બંધારણ પણ વિદેશી નાગરિકના હાથે ઘડાવવું હતું. નહેરુએ ભારતનું બંધારણ ઘડવાનું કામ ફાન્સના જૈનિન નામના બંધારણ વિશારદને સોપવાનું વિચારેલ. નહેરુએ જૈનિના નામનો પ્રસ્તાવ મૂક્તાં મહાત્મા ગાંધી તથા સૌ કોઈએ તેનો વિરોધ કરતાં કહ્યું કે દુનિયા શું કહેશે? આવડા મોટા દેશમાં બંધારણ ઘડવા સારા નિષ્ણાતો નથી?

લોકશાહીની હત્યા કોગ્રેસ દારા કટોકટી

લોકશાહી એટલે ‘લોકોનું, લોકો દારા અને લોકો માટેનું શાસન’. બીજા શઢોમાં લોકોની ઈચ્છાને આધારે ચાલતું અને લોકોને જવાબદાર હોય એવું શાસન’ તે લોકશાહી.

લોકશાહીનું બીજું મહત્વનું પાસું છે, લોકોની સ્વતંત્રતા. વિચાર, વાધી, અભિવ્યક્તિ અને પોતાની ઈચ્છા મુજબનો ધર્મ પાળવાની સ્વતંત્રતા પ્રત્યેક નાગરિકને મળે છે. અખભારી સ્વાતંત્ર્ય એ લોકશાહીનું મહત્વનું અંગ છે. લોકશાહી એક શાસનપદ્ધતિ ઉપરાંત સારું, સંસારી જીવન જીવવાની એક રીત પણ છે.

આવી સુંદર લોકશાહીનું એકવાર ગણું ધોંટી દેનાર બીજું કોઈ નહીં પણ કોગ્રેસ જ છે. કોગ્રેસે લોકશાહીનું ચીરહરણ કરેલ છે.

૨૫મી જૂન, ૧૯૭૫ના રોજ

શ્રીમતી ઈન્દ્રિયા ગાંધી દ્વારા કોઈપણ જાતના કારણ વગર, માત્ર પોતાની સત્તા બચાવવા દેશમાં કટોકટી લાદી દીધી હતી. વ્યક્તિગત મહત્વાકંસ્કા અને સત્તા માટે કોંગ્રેસનાં શ્રીમતી ઈન્દ્રિયા ગાંધીએ લોકશાહીને ગળે ટૂંપો દઈ દીધો હતો. ભારતના ચિરંતન મૂલ્યો સામે પડકાર ઊભો થતાં દેશ હયમચી ગયો હતો.

અગાઉના બ્રિટિશકાળની બાધ્ય ગુલામી કરતાં આ આંતરિક ગુલામી વધુ ગુંગળાવનારી બની રહી હતી. લોકોના મૂળભૂત અધિકારો મિટાવી દેવાયા, અખભારોની સ્વતંત્રતાને ગળાચીપ દેવાઈ, અદાલતોને નિર્વાય બનાવી દેવાઈ, સંસદને પાંગળી બનાવી દેવાઈ, રાષ્ટ્રીય સ્વયંસેવક સંઘ પર પ્રતિબંધ લાદી દેવાયો, મૂલ્યનિષ્ઠ વિપક્ષી રાજનેતાઓને જેલના સણિયા પાછળ ધકેલી દેવાયા, ૬૦ કરોડના આજાદ રાષ્ટ્રને રાતોરાત ગુલામીમાં ધકેલી દેવાનું ‘મહાપાપ’ આ કોગ્રેસ સરકારે કર્યું હતું.

પ્રજાસત્તાક દેશમાં કોગ્રેસનો વંશવાદ

ભારત એક પ્રજાસત્તાક અથવા ગણતંત્ર છે એનો અર્થ એ છે કે ભારતમાં કોઈ વ્યક્તિ કે કુટુંબનું વંશપરંપરાગત શાસન ચાલતું નથી. રાજ્યની અંતિમ સત્તા ભારતના સમસ્ત લોકોના હાથમાં રહી છે.

બધા લોકશાહી દેશો પ્રજાસત્તાક રાજ્ય હોય એવું નથી. દા.ત. યુનાઇટેડ કિંગડમમાં લોકશાહી છે, પણ એ પ્રજાસત્તાક નથી. રાજ્યની અંતિમ સત્તાના ધારક ત્યાંના રાજા અથવા રાણી છે. રાજીવી કુટુંબમાં જન્મ થયો હોય એ જ વ્યક્તિ ત્યાં રાજા કે રાણીનો

હોદ્દો ધારણ કરી શકે છે. ત્યાં એ વારસાગત અથવા વંશપરંપરાગત અને આજીવન છે.

પ્રજાસત્તાકનો એક બીજો અર્થ છે ભારતના બંધારણ હેઠળ દેશના સર્વોચ્ચ વડા ભારતના રાષ્ટ્રપુખ - લોકો દ્વારા પરોક્ષ પદ્ધતિએ નિશ્ચિત સમય માટે ચૂંટાય છે. રાષ્ટ્રપુખનો હોદ્દો વંશપરંપરાગત નથી. ભારતનો કોઈપણ નાગરિક બંધારણ નક્કી કરેલા નિયમો અને લાયકાત ધરાવતો હોય તો તે, રાષ્ટ્રપુખના હોદ્દા માટે ચૂંટણીમાં ઊભો રહી શકે છે.

પ્રજાસત્તાકવાદનો નિયમ કેવળ દેશના સર્વોચ્ચ પદ - રાષ્ટ્રપુખને લાગુ પડે છે એવું નથી. દેશના બધા જ જાહેર હોદ્દાઓ - વડાપ્રધાન, મુખ્યપ્રધાન, અન્ય પ્રધાનો, સંસદ સભ્યથી લઈને નગરપાલિકાના સભ્ય સુધી સૌને આ નિયમ લાગુ પડે છે.

ભારતના બંધારણના પ્રજાસત્તાકવાદના આ પવિત્ર સિદ્ધાંતને કોગ્રેસે કેવી રીતે અમલમાં મૂક્યો છે? વંશપરંપરાગત શાસનને બદલે લોકશાહી ફેલે ચૂંટાયેલ, લોકોની ઈચ્છાનુસાર વડાની નિમણૂક શાસનમાં કરવી જોઈએ, પરંતુ કોગ્રેસે નૈતિકતાનાં ધોરણોને નેવે મૂકી વંશપરંપરાગત ધોરણોને અપનાવી દેશ પર નહેરુ - ગાંધી પરિવારવાદનું સામ્રાજ્ય સ્થાપી દીધું છે. કોગ્રેસે આજાદી બાદના પ્રજાસત્તાકવાદને બદલે પરિવારવાદને વધારે પ્રોત્સાહન આપ્યું છે.

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ સ્વતંત્ર ભારતના પ્રથમ વડાપ્રધાન પદના હક્કાર હોવા છતાં રાષ્ટ્રના હિતમાં તેઓએ આ પદ પર બેસવાનો મોહ ન રાખ્યો. ગાંધીજીની ઈચ્છા અને

આગ્રહને શિરોમાન્ય ધરી તેઓએ જવાહરલાલ નહેરુ માટે પ્રધાનમંત્રી પદ માટે સાનુકૂળતા કરી આપી.

જેમ નહેરુએ પ્રધાનમંત્રી પદનો હક સરદાર પટેલ પાસેથી છીનવ્યો હતો તેવી રીતે નહેરુની પુત્રી ઈન્દ્રિયા ગાંધીએ પણ અનેક પ્રકારના કાવાદાવા કરી મોરારજીભાઈ દેસાઈ હકદાર અને લાયક હોવા છતાં પ્રધાનમંત્રીનું પદ છીનવ્યું હતું.

શ્રીમતી ઈન્દ્રિયા ગાંધીની હત્યાના કારણે ખાલી પેલ પ્રધાનમંત્રીની ગાઢી ઉપર કોંગ્રેસના કોઈ અનુભવી અને સિનિયર નેતાની પસંદગી કરવાને બદલે શ્રીમતી ઈન્દ્રિયા ગાંધીના પુત્ર રાજીવ ગાંધીના માથે આ વિશાળ દેશની જવાબદારી નાંખી દેવામાં આવી. આમ, ફરી સત્તાવાર પ્રજાસત્તાક ભારત દેશના વડાપ્રધાન પદે વારસાઈ શાસન ચાલુ રહ્યું.

કોંગ્રેસની સાંપ્રદાયિકતા મત માટે તુષ્ટીકરણ

આપણા બંધારણ પ્રમાણે આપણો દેશ એક બિનસાંપ્રદાયિક દેશ છે. આપણી સરકાર ધર્મના નામે કોઈ ભેદભાદ રાખશે નહિ. કોઈ ધર્મ પ્રત્યે પક્ષપાત કરી શકશે નહિ. રાજ્યનું શાસન કોઈ સંપ્રદાયની માન્યતાઓને આધારે ચાલતું ન હોય, રાજ્યના ફાયદા કોઈ સંપ્રદાયના સિદ્ધાંતોને આધારે ઘડવામાં આવતા ન હોય, રાજ્ય સંપ્રદાયને આધારે એક નાગરિક અને બીજા નાગરિક વચ્ચે ભેદભાવ રાખતું ન હોય કે પક્ષપાત બતાવતું ન હોય. રાજ્યે સર્વધર્મ સમભાવ રાખવો જોઈએ.

આજાદી બાદ તુરત ૪ કોંગ્રેસે

બંધારણના આ બિનસાંપ્રદાયિકતાના સિદ્ધાંતનો છે ઉડાડી દીઘો છે. મતબેંકની રાજનીતિને ધ્યાનમાં રાખીને કોંગ્રેસે તુરત ૪ મુસ્લિમ તુષ્ટીકરણની નીતિ અમલમાં મૂકી દઈ, ઠોંગી બિનસાંપ્રદાયિકતાની પોતાની માનસિકતા છતી કરી દીઘી છે.

૧૯૪૮માં જવાહરલાલ નહેરુએ મુસ્લિમોને ખુશ કરવા હજ સબસિડીની શરૂઆત કરી. મુસલમાન ભાઈઓને હજ પઠવા માટે સબસિડી આપી તેની સામે વાંધો નથી, પણ બંધારણની સર્વધર્મ સમભાવની ભાવના અનુસાર બહુમતી હિન્દુ પ્રજાના લોકોને પણ અમરનાથ યાત્રા માટે સબસિડી જાહેર કરવી જોઈએ ને? કોંગ્રેસ અને નહેરુએ અહીં બંધારણની ભાવનાઓનું સંન્માન કેમ ન કર્યું? જાન્યુઆરી ૨૦૧૮માં શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીએ હજયાત્રા માટેની સબસિડી બંધ કરી, આ નાણાંનો ઉપયોગ યુવતીઓના શિક્ષણ અને સશક્તિકરણ માટે કરવામાં આવશે. આ નિર્ણયને દેશભરના મુસલમાનોએ આવકાર્યો છે. રાજીવ ગાંધીએ પણ મુસ્લિમ તુષ્ટીકરણને પ્રોત્સાહન આપવાનું ચાલુ રાયું. સુપ્રીમ કોર્ટ શાહબાનો કેસમાં જે ઐતિહાસિક ચુકાદો આધ્યો હતો તે ચુકાદાને રાજીવ ગાંધીએ બહુમતીના જોરે કાયદામાં જ પરિવર્તન કરી બદલાવી નાંખ્યો.

સંઘરાજ્યમાં કોંગ્રેસ ખારા રાજ્યોને અન્યાય

ભારત એક સંઘ રાજ્ય છે. એટલે કે જુદાં જુદાં રાજ્યોનો બનેલો એક 'સંઘ' અથવા 'સમવાય' છે. આપણા જેવા વિશાળ અને અનેક પ્રકારની વિવિધતા ધરાવતા દેશમાં એક ૪

કેન્દ્રમાંથી શાસન બરાબર થઈ શકે નહિ, એટલે બંધારણના ઘડવૈયાઓએ આપણા દેશ માટે સમવાયી અથવા સંઘીય શાસન વ્યવસ્થાની જોગવાઈ કરેલી છે.

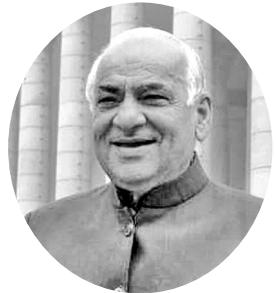
સમવાયી અથવા સંઘીય શાસન વ્યવસ્થામાં બે પ્રકારોની સરકારોની રચના કરવામાં આવે છે. સંઘ સરકાર અને રાજ્યોની સરકાર, આ બંને પ્રકારની સરકારો વચ્ચે કાર્યો અને સત્તાઓની સ્પષ્ટ વહેંચણી કરવામાં આવે છે. આવી બે સમાંતર સરકારો પોતપોતાના કાર્યો કરતી હોય છે. સામાન્ય રીતે એકબીજાનાં કાર્યોમાં દખલગીરી કરતી ન હોય અને બંને વચ્ચે સહકારભર્યા સંબંધો હોય એવી વ્યવસ્થાને સમવાયી અથવા સંઘીય વ્યવસ્થા કહેવામાં આવે છે.

બંધારણની જોગવાઈ મુજબ એવાત સ્પષ્ટ છે કે, સંઘ સરકાર એટલે કેન્દ્રમાં રહેલી સરકાર અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના અરસપરસના સંબંધો સહકારભર્યા રહેવા જોઈએ, પરંતુ કેન્દ્રમાં જ્યારે જ્યારે કોંગ્રેસની સરકાર બની ત્યારે ત્યારે બિન કોંગ્રેસી રાજ્ય સરકારોને અન્યાય કર્યો છે. ગુજરાતની ૪ વાત કરીએ તો કેન્દ્રમાં જ્યારે ડૉ. મનમોહનસિંહના વડાપણ હેઠળની યુ.પી.એ. સરકાર હતી ત્યારે ગુજરાતમાં શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીના મુખ્યમંત્રી પદ હેઠળ ભાજપા સરકાર હતી. તે સમયે ગુજરાત રાજ્યની એક પણ યોગ્ય માંગણી સ્વીકારી નહિ. ગુજરાતની લાગણીને ઠેસ પહોંચાડી કેન્દ્રની કોંગ્રેસ સરકાર ગુજરાતને સતત અન્યાય કરતી આવી.

દિલ્હીના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી મદનલાલ ખુરાના દિવંગત

(૧૫ ઑક્ટોબર, ૧૯૩૬ - ૨૭ ઑક્ટોબર ૨૦૧૮)

દિલ્હીના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી શ્રી મદનલાલ ખુરાનાનું ૨૭ ઑક્ટોબરના દિવસે નિધન થઈ ગયું. ૮૨ વર્ષના શ્રી ખુરાના ૧૯૮૫થી ૧૯૮૯ સુધી દિલ્હીના મુખ્યમંત્રી પદે આપુણ હતા. તેમને ૨૦૦૪માં રાજ્યસ્થાનના રાજ્યપાલ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા. શ્રી મદનલાલ ખુરાના રા. સ્વ. સંઘ સાથે સંકળાયેલા હતા.

શ્રી ખુરાનાનો જન્મ ૧૫ ઑક્ટોબર, ૧૯૧૬માં પાકિસ્તાનના લૈયલપુરમાં - જેને હવે ફેસલાબાદ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે - થયો હતો. તેઓ લગભગ ૧૨ વર્ષના હતા ત્યારે ભારત-પાકિસ્તાનના ભાગલાના કારણે તેમના પરિવારને દિલ્હી આવવું પડ્યું હતું. અહીં આવ્યા બાદ શ્રી ખુરાનાના પરિવારને કેટલાક દિવસો માટે શરણાર્થી શિબિરમાં રહેવું પડ્યું. શ્રી ખુરાનાએ દિલ્હી વિશ્વવિદ્યાલયની કિરોડીમલ કોલેજમાંથી બેચલરની ડિગ્રી મેળવી. ૧૯૫૮માં તેઓ પહેલી વખત વિદ્યાર્થી રાજ્યનીતિમાં સક્રિય બન્યા અને તેમને અલ્વાહાબાદ યુનિવર્સિટીના મહામંત્રી તરીકે ચુંટવામાં આવ્યા. તે પછી તેઓ ૧૯૬૦માં અખિલ ભારતીય વિદ્યાર્થી પરિષદના મહામંત્રી તરીકે ચુંટાયા.

રાજ્યનીતિમાં પ્રવેશ કર્યા પહેલાં શ્રી મદનલાલ ખુરાના દિલ્હી વિશ્વવિદ્યાલયમાં પીજીએવી કોલેજમાં પ્રોફેસર તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા. પ્રોફેસર વિજયકુમાર મહોત્ત્રા, શ્રી કેદારનાથ સાહની જેવા નેતાઓ સાથે મળીને શ્રી ખુરાનાએ દિલ્હીમાં જનસંઘની સ્થાપના કરી. ૧૯૬૫થી ૬૭ સુધી તેઓ જનસંઘના મહામંત્રી પદે રહ્યા. પાર્ટી પ્રત્યેની પોતાની જવાબદારીઓ કર્મઠતાપૂર્વક નિભાવવાના કારણે તેમને દિલ્હીના શેર કહેવામાં આવતા હતા. શ્રી મદનલાલ ખુરાના ૧૯૮૫માં દિલ્હીના મુખ્યમંત્રી બન્યા અને ૧૯૮૯ સુધી આ પદ પર રહ્યા. શ્રી મદનલાલ ખુરાના અટલ બિહારી વાજપેયીની સરકારમાં કેન્દ્રીય મંત્રી તરીકે પણ રહ્યા. તેઓ ૧૪ જાન્યુઆરીથી ૨૮ ઑક્ટોબર ૨૦૦૪ સુધી રાજ્યસ્થાનના રાજ્યપાલ તરીકે પણ રહ્યા.

• • •

શ્રી મદનલાલ ખુરાનાના નિધનથી દુઃખી છું. તેમણે દિલ્હીની પ્રગતિ માટે, વિશેષ કરીને વધુ સારો બુનિયાદી ઢાંચો સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઉમદા કામ કર્યું. તેમણે દિલ્હી સરકાર અને કેન્દ્ર સરકાર બંને જગ્યા પર મહેનતુ અને લોકોને અનુકૂળ કામ કરનારા પ્રશાસક તરીકે પોતાની પ્રતિષ્ઠા જમાવી. શ્રી મદનલાલ ખુરાનાજીને અમે હંમેશાં દિલ્હીમાં ભાજપાને મજબૂત કરવા માટે યાદ કરીએ છીએ. તેમણે વિભાજન પછી દિલ્હીમાં શરણાર્થીઓની સેવા માટે અદ્ભુત કામ કર્યા. તેમના પરિવાર અને સમર્થકો પ્રતિ મારી સંવેદના અને એકજુટા છે.

- શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી, પ્રધાનમંત્રી

દિલ્હીના પૂર્વ મુખ્યમંત્રી અને ભાજપાના વરિષ્ઠ નેતા શ્રી મદનલાલ ખુરાનાજીના નિધનના દુઃખ સમાચાર મળ્યા. ખુરાનાજીને એક આદર્શ સ્વયંસેવક, વિદ્યાર્થી પરિષદના એક આદર્શ કાર્યકર્તા તથા જનસંઘ અને ભારતીય જનતા પાર્ટીના એક મજબૂત સંભના રૂપમાં યાદ કરવામાં આવશે. દિલ્હીમાં સંગઠનને મજબૂત બનાવવામાં શ્રી ખુરાનાજીની મહત્વમાં ભૂમિકા રહી, અને તેઓ 'દિલ્હીના શેર' તરીકે સુપ્રસિદ્ધ થયા. ભાજપાના કરોડો કાર્યકર્તાઓ તરફથી શ્રી ખુરાનાજીના પરિવાર પ્રતિ મારી સંવેદનાઓ પ્રગટ કરું છું તથા દિવંગત આત્માની શાંતિ માટે પ્રાર્થના કરું છું.

ॐ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

- શ્રી અમિતભાઈ શાહ, ભાજપા રાષ્ટ્રીય અધ્યક્ષ

સ્નોહમિલન કાર્યક્રમની તસવીરો

પ્રધાનમંત્રી શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદીની વિશેષ ઉપસ્થિતિમાં યોજાયેલ કાર્યક્રમોની તસવીરો

Editor : Publishers :

Surendrabhai Motilal Patel

on Behalf of

Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh

Published From

Bharatiya Janta Party-Gujarat Pradesh
J. P. Chowk, Khanpur, Ahmedabad-380001.